

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. สภาพการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ
3. ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ
4. ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ
5. เสนอแนวทางการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 แสดงสถานภาพของครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สถานภาพของครูผู้สอนวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	48	60.76	70	61.40	118	61.14
หญิง	31	39.24	44	38.60	75	38.86
วุฒิสูงสุดทางการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	12	15.19	14	12.28	26	13.47
ปริญญาตรี	67	84.81	100	87.72	167	86.53
ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-
ประสบการณ์ในการสอนวิชาอาชีพตาม						
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น						
1 ภาคเรียน	12	15.19	21	18.42	33	17.10
1 ปีการศึกษา	50	63.29	54	47.37	104	53.88
2 ปีการศึกษา	17	21.52	37	32.46	54	27.98
3 ปีการศึกษา	-	-	2	1.75	2	1.04

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 61.14) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 60.76 และ 61.40 ตามลำดับ)

ด้านคุณสูงสุดทางการศึกษา พบว่าในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่มี
คุณสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 86.53) มีเพียงส่วนน้อยที่มีคุณต่ำกว่าปริญญาตรี
(ร้อยละ 13.47) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่
ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่มีคุณสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 84.81 และ 87.72
ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยที่มีคุณต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 15.19 และ 12.28 ตามลำดับ)

สำหรับประสบการณ์ในการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าในโรงเรียน
ทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่งมีประสบการณ์ 1 ปีการศึกษา (ร้อยละ 53.88)
รองลงมา คือ 2 ปีการศึกษา (ร้อยละ 27.98) และ 1 ภาคเรียน (ร้อยละ 17.10)
เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่มี
ประสบการณ์ 1 ปีการศึกษา (ร้อยละ 63.29) รองลงมาคือ 2 ปีการศึกษา (ร้อยละ 21.52)
และ 1 ภาคเรียน (ร้อยละ 15.19) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่ง
มีประสบการณ์ 1 ปีการศึกษา (ร้อยละ 47.37) รองลงมา คือ 2 ปีการศึกษา (ร้อยละ
32.46) และ 1 ภาคเรียน (ร้อยละ 18.42)

ตาราง 2 แสดงสถานการณ์ของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สถานภาพของผู้บริหาร	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	35	94.59	45	100.00	80	97.56
หญิง	2	5.41	-	-	2	2.44
ตำแหน่งปัจจุบัน						
ครูใหญ่	2	5.41	1	11.11	3	3.66
อาจารย์ใหญ่	31	83.78	39	86.67	70	85.36
ผู้อำนวยการ	-	-	5	2.22	5	6.10
รักษาการในตำแหน่งอาจารย์ใหญ่	4	10.81	-	-	4	4.88
วุฒิสูงสุดทางการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	1	2.22	1	1.22
ปริญญาตรี	37	100.00	44	97.78	81	98.78
ปริญญาโท	-	-	-	-	-	-
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง						
ต่ำกว่า 1 ปี	3	8.11	-	-	3	3.66
1-5 ปี	6	16.22	6	13.33	12	14.63
6-10 ปี	7	18.92	12	26.67	19	23.17
11-15 ปี	12	32.43	15	33.33	27	32.93
16 ปีขึ้นไป	9	24.32	12	26.67	21	25.61

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพของผู้บริหาร	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและ การสอนวิชาอาชีพ						
ไม่เคย	31	83.78	28	62.22	59	71.95
เคย 1 ครั้ง	6	16.22	14	31.11	20	24.39
เคย 2 ครั้ง	-	-	3	6.67	3	3.66

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย (ร้อยละ 97.56) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารเกือบทั้งหมดเป็นเพศชาย (ร้อยละ 94.59) และในโรงเรียนขนาดใหญ่ เป็นเพศชายทุกคน (ร้อยละ 100.00)

ด้านตำแหน่งปัจจุบัน พบว่าในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ (ร้อยละ 85.36) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ (ร้อยละ 83.78 และ 86.67 ตามลำดับ)

ด้านวุฒิสูงสุดทางการศึกษา พบว่าในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกือบทั้งหมดมีวุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 98.78) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารทุกคนมีวุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 100.00) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ เกือบทั้งหมดมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 97.78)

สำหรับระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง พบว่าในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารประมาณ 1 ใน 3 ดำรงตำแหน่งอยู่ในระหว่าง 11-15 ปี (ร้อยละ 32.93) รองลงมา คือ 16 ปีขึ้นไป

(ร้อยละ 25.61) และ 6-10 ปี (ร้อยละ 23.17) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารประมาณ 1 ใน 3 ดำรงตำแหน่งอยู่ในระหว่าง 11-15 ปี (ร้อยละ 32.43 และ 33.33 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ 16 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 24.32) และ 6-10 ปี (ร้อยละ 18.92) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ 6-10 ปี และ 16 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 26.67 เท่ากัน)

การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนวิชาชีพ พบว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรม (ร้อยละ 71.95) รองลงมา คือ เคยอบรม 1 ครั้ง (ร้อยละ 24.39) และมีเพียงส่วนน้อยเคยอบรม 2 ครั้ง (ร้อยละ 3.66) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรม (ร้อยละ 83.78) และมีประมาณ 1 ใน 6 เคยอบรม 1 ครั้ง (ร้อยละ 16.22) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรม (ร้อยละ 62.22) รองลงมา คือ เคยอบรม 1 ครั้ง (ร้อยละ 31.11) และมีเพียงส่วนน้อยเคยอบรม 2 ครั้ง (ร้อยละ 6.67)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

2. สภาพการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ

ตาราง 3 แสดงการจัดทำแผนการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การจัดทำแผนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดทำเอง	43	54.43	65	57.02	108	55.96
จัดทำร่วมกับครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียน	4	5.06	28	24.56	32	16.58
จัดทำร่วมกับครูผู้สอนวิชาอาชีพในกลุ่มโรงเรียน	29	36.71	21	18.42	50	25.90
จัดทำร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน	2	2.53	-	-	2	1.04
จัดทำร่วมกับครูวิชาการโรงเรียน	1	1.27	-	-	1	0.52

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งจัดทำแผนการสอนด้วยตนเอง (ร้อยละ 55.96) รองลงมา คือ จัดทำร่วมกับครูผู้สอนวิชาอาชีพในกลุ่มโรงเรียน (ร้อยละ 25.90) และจัดทำร่วมกับครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียน (ร้อยละ 16.58)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งจัดทำแผนการสอนด้วยตนเอง (ร้อยละ 54.43 และ 57.02 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ จัดทำร่วมกับครูผู้สอนวิชาอาชีพในกลุ่มโรงเรียน (ร้อยละ 36.71) และมีเพียงส่วนน้อยจัดทำร่วมกับครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียน (ร้อยละ 5.06) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ จัดทำร่วมกับครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียน (ร้อยละ 24.56) และจัดทำร่วมกับครูผู้สอนวิชาอาชีพในกลุ่มโรงเรียน (ร้อยละ 18.42)

ตาราง 4 แสดงเอกสารที่ใช้เป็นหลักในการจัดทำแผนการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เอกสารที่ใช้เป็นหลักในการจัดทำแผนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533	64	81.01	75	65.79	139	72.02
หลักสูตรวิชาอาชีพ	6	7.59	9	7.89	15	7.77
คู่มือหลักสูตรวิชาอาชีพ	3	3.80	14	12.28	17	8.81
แนวการสอน	1	1.27	12	10.53	13	6.74
แนวการทำแผนการสอน	5	6.33	4	3.51	9	4.66
แนวการใช้สื่อการเรียนการสอน	-	-	-	-	-	-
คู่มือการวัดผลและประเมินผล	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 เป็นหลักในการจัดทำแผนการสอน (ร้อยละ 72.02) มีเพียงส่วนน้อยใช้คู่มือหลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 8.81) และหลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 7.77)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 เป็นหลักในการจัดทำแผนการสอน (ร้อยละ 81.01) มีเพียงส่วนน้อยใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 7.59) และแนวการทำแผนการสอน (ร้อยละ 6.33) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 (ร้อยละ 65.79) รองลงมา คือ หลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 12.28) และแนวการสอน (ร้อยละ 10.35)

ตาราง 5 แสดงวิธีปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีปฏิบัติในการจัดทำแผนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา	78	98.73	104	91.23	182	94.30
กำหนดโครงสร้างรายวิชา	1	1.27	6	5.26	7	3.63
เขียนแผนการสอน	-	-	4	3.51	4	2.07

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมดจัดทำแผนการสอนโดย วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 94.30) มีเพียงส่วนน้อยกำหนดโครงสร้างรายวิชาเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 3.63) และเขียนแผนการสอนเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 2.07)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมดจัดทำแผนการสอนโดยวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 98.73 และ 91.23 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยกำหนดโครงสร้างรายวิชาเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 1.27 และ 5.26 ตามลำดับ)

ตาราง 6 แสดงลักษณะของแผนการสอนที่ครูผู้สอนวิชาอาชีพจัดทำ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ลักษณะของแผนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แผนการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นกระบวนการ	75	94.94	112	98.25	187	96.89
แผนการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยไม่เน้นกระบวนการ	4	5.06	2	1.75	6	3.11

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมดจัดทำแผนการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นกระบวนการ (ร้อยละ 96.89)

เมื่อนิยามตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมดจัดทำแผนการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นกระบวนการ (ร้อยละ 94.94 และ 98.25 ตามลำดับ)

ตาราง 7 แสดงระยะเวลาในการจัดทำแผนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ระยะเวลาในการจัดทำแผนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จัดทำล่วงหน้า 1 ภาคเรียน	59	74.68	67	58.77	126
จัดทำล่วงหน้า 1 สัปดาห์	20	25.32	46	40.35	66	34.20
จัดทำล่วงหน้า 1 วัน	-	-	1	0.88	1	0.52

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่จัดทำแผนการสอนล่วงหน้า 1 ภาคเรียน (ร้อยละ 65.28) รองลงมา คือ จัดทำล่วงหน้า 1 สัปดาห์ (ร้อยละ 34.20) และมีน้อยมากที่จัดทำล่วงหน้า 1 วัน (ร้อยละ 0.52)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่จัดทำแผนการสอนล่วงหน้า 1 ภาคเรียน (ร้อยละ 74.68) มีประมาณ 1 ใน 4 ที่จัดทำล่วงหน้า 1 สัปดาห์ (ร้อยละ 25.32) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งจัดทำแผนการสอนล่วงหน้า 1 ภาคเรียน (ร้อยละ 58.77) รองลงมาคือ จัดทำล่วงหน้า 1 สัปดาห์ (ร้อยละ 40.35) และมีน้อยมากที่จัดทำล่วงหน้า 1 วัน (ร้อยละ 0.88)

ตาราง 8 แสดงแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น	57	72.15	56	49.12	113	58.55
หลักสูตรวิชาอาชีพ	4	5.06	25	21.93	29	15.02
คู่มือหลักสูตรวิชาอาชีพ	5	6.33	7	6.14	12	6.22
ความต้องการของผู้เรียน	3	3.80	10	8.77	13	6.74
ความต้องการด้านอาชีพของชุมชน	10	12.66	16	14.04	26	13.47

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งใช้แหล่งข้อมูลในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ คือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 58.55) รองลงมา คือ หลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 15.02) และความต้องการด้านอาชีพของชุมชน (ร้อยละ 13.47)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นแหล่งข้อมูลในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 72.15) รองลงมา คือ ความต้องการด้านอาชีพของชุมชน (ร้อยละ 12.66) และมีเพียงส่วนน้อยใช้คู่มือหลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 6.33) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นแหล่งข้อมูลในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 49.12) รองลงมา คือ หลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 21.93) และความต้องการด้านอาชีพของชุมชน (ร้อยละ 14.04)

ตาราง 9 แสดงเกณฑ์ครุผู้สอนวิชาอาชีพใช้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	41	51.90	33	28.95	74	38.34
สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา	22	27.85	68	59.65	90	46.63
สอดคล้องกับทักษะที่มุ่งหวังจะให้เกิดจากการเรียน	16	20.25	13	11.40	29	15.03
สอดคล้องกับคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ต้องการปลูกฝัง	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ คือ สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา (ร้อยละ 46.63) รองลงมา คือ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (ร้อยละ 38.34) และสอดคล้องกับทักษะที่มุ่งหวังจะให้เกิดจากการเรียน (ร้อยละ 15.03)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่ง ใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ คือ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (ร้อยละ 51.90) รองลงมา คือ สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา (ร้อยละ 27.85) และสอดคล้องกับทักษะที่มุ่งหวังจะให้เกิดจากการเรียน (ร้อยละ 20.25) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่ง ใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุด คือ สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา (ร้อยละ 59.65) รองลงมาคือ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (ร้อยละ 28.95) และสอดคล้องกับทักษะที่มุ่งหวังจะให้เกิดจากการเรียน (ร้อยละ 11.40)

ตาราง 10 แสดงแหล่งความรู้ที่ใช้ในการคัดเลือกเนื้อหาวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งความรู้ที่ใช้ในการคัดเลือกเนื้อหา	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เอกสาร ตำรา	67	84.81	96	84.21	163	84.46
คำแนะนำของศึกษานิเทศก์	-	-	3	2.63	3	1.55
ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้สอน	11	13.92	14	12.28	25	12.95
ประสบการณ์ของผู้บริหารและครูผู้สอน	1	1.27	-	-	1	0.52
ผู้มีความรู้และประสบการณ์ตรง	-	-	1	0.88	1	0.52

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้เอกสาร ตำรา เป็นแหล่งความรู้ในการคัดเลือกเนื้อหาวิชา (ร้อยละ 84.46) มีเพียงส่วนน้อยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้สอน (ร้อยละ 12.95) และน้อยมากที่ใช้คำแนะนำของศึกษานิเทศก์ (ร้อยละ 1.55)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้เอกสาร ตำรา เป็นแหล่งความรู้ในการคัดเลือกเนื้อหาวิชา (ร้อยละ 84.81 และ 84.21 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้สอน (ร้อยละ 13.92 และ 12.28 ตามลำดับ)

ตาราง 11 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกเนื้อหาวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกเนื้อหาวิชา	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	31	39.24	49	42.98	80	41.45
สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	24	30.38	26	22.81	50	25.91
สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน	5	6.33	14	12.28	19	9.84
สอดคล้องกับวิถีภาวะและประสบการณ์ของผู้เรียน	3	3.80	9	7.89	12	6.22
เชื่อถือได้และเป็นแก่นสารของความรู้ในวิชานั้นๆ	-	-	-	-	-	-
มีประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต	16	20.25	16	14.04	32	16.58

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการคัดเลือกเนื้อหาวิชาโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร (ร้อยละ 41.45) รองลงมาคือ สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (ร้อยละ 25.91) และมีประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต (ร้อยละ 16.58)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณ 1 ใน 3 ใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการคัดเลือกเนื้อหาวิชา คือ สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร (ร้อยละ 39.24) รองลงมา คือ สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (ร้อยละ 30.38) และมีประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต (ร้อยละ 20.25) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุด คือ สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร (ร้อยละ 42.98) รองลงมา คือ สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (ร้อยละ 22.81) และมีประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต (ร้อยละ 14.04)

ตาราง 12 แสดงวิธีการคัดเลือกเนื้อหาวิชาอาชีพจากแหล่งความรู้ของผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการคัดเลือกเนื้อหาวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้สอน	7	8.86	22	19.30	29	15.03
ข้อตกลงของคณะกรรมการ	4	5.06	6	5.26	10	5.18
ใช้การวิเคราะห์งาน	12	15.19	29	25.44	41	21.24
คัดเลือกตามนโยบายที่โรงเรียนกำหนด	19	24.05	40	35.09	59	30.57
คัดเลือกตามนโยบายที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด	37	46.84	17	14.91	54	27.98

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนคัดเลือกเนื้อหาวิชาอาชีพโดยใช้หลากหลายแหล่งความรู้เรียงตามลำดับดังนี้คือ คัดเลือกตามนโยบายที่โรงเรียนกำหนด (ร้อยละ 30.57) คัดเลือกตามนโยบายที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด (ร้อยละ 27.98) และใช้การวิเคราะห์งาน (ร้อยละ 21.24)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งคัดเลือกเนื้อหาวิชาจากแหล่งความรู้ โดยคัดเลือกตามนโยบายที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด (ร้อยละ 46.84) รองลงมา คือ คัดเลือกตามนโยบายที่โรงเรียนกำหนด (ร้อยละ 24.05) และใช้การวิเคราะห์งาน (ร้อยละ 15.19) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณ 1 ใน 3 คัดเลือกตามนโยบายที่โรงเรียนกำหนด (ร้อยละ 35.09) รองลงมา คือ ใช้การวิเคราะห์งาน (ร้อยละ 25.44) และใช้ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้สอน (ร้อยละ 19.30)

ตาราง 13 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดกิจกรรมการเรียน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จุดประสงค์การเรียนรู้	50	63.29	65	57.02	115	59.58
ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน	16	20.25	18	15.79	34	17.62
การมีส่วนร่วมของผู้เรียน	8	10.13	10	8.77	18	9.33
ความพร้อมของครูผู้สอน	-	-	9	7.89	9	4.66
เนื้อหา	5	6.33	12	10.53	17	8.81
เวลา	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 59.58) รองลงมา คือ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน (ร้อยละ 17.62) และมีเพียงส่วนน้อยใช้การมีส่วนร่วมของผู้เรียน (ร้อยละ 9.33)

เมื่อนิยามตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 63.29) รองลงมา คือ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน (ร้อยละ 20.25) และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (ร้อยละ 10.13) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุด คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 57.02) รองลงมา คือ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน (ร้อยละ 15.79) และเนื้อหา (ร้อยละ 10.53)

ตาราง 14 แสดงการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนลักษณะต่าง ๆ ในแผนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่เน้นกระบวนการ	มีมากกว่าร้อยละ 50	27	34.18	16	14.04	43	22.28
	มีน้อยกว่าร้อยละ 50	48	60.76	96	84.21	144	74.61
	ไม่มี	4	5.06	2	1.75	6	3.11
กระบวนการแก้ปัญหา	มีมากกว่าร้อยละ 50	-	-	-	-	-	-
	มีน้อยกว่าร้อยละ 50	10	12.66	17	14.91	27	13.99
	ไม่มี	69	87.34	97	85.09	166	86.01
กระบวนการปฏิบัติ	มีมากกว่าร้อยละ 50	29	36.71	56	49.12	85	44.04
	มีน้อยกว่าร้อยละ 50	50	63.29	58	50.88	108	55.96
	ไม่มี	-	-	-	-	-	-
กระบวนการกลุ่ม	มีมากกว่าร้อยละ 50	24	30.38	42	36.84	66	34.20
	มีน้อยกว่าร้อยละ 50	55	69.62	72	63.16	127	65.80
	ไม่มี	-	-	-	-	-	-
กระบวนการเรียนความรู้	มีมากกว่าร้อยละ 50	-	-	-	-	-	-
	มีน้อยกว่าร้อยละ 50	50	63.29	78	68.42	128	66.32
	ไม่มี	29	36.71	36	31.58	65	33.68
กิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้	มีมากกว่าร้อยละ 50	48	60.76	65	57.02	113	58.55
	มีน้อยกว่าร้อยละ 50	4	5.06	34	29.82	38	19.69
	ไม่มี	27	34.18	15	13.16	42	21.76

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนทุกขนาดส่วนใหญ่จัดทำแผนการสอนโดยกำหนดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ทักษะกระบวนการ 9 ประการ น้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 74.61) รองลงมา คือ มีมากกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 22.28) และมีเพียงส่วนน้อยไม่มี (ร้อยละ 3.11) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลางส่วนใหญ่มีกิจกรรมที่ใช้ทักษะกระบวนการ 9 ประการน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 60.76) รองลงมา คือ มีมากกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 34.18) และมีเพียงส่วนน้อยไม่มี (ร้อยละ 5.06) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่มีกิจกรรมที่ใช้ทักษะกระบวนการ 9 ประการ น้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 84.21) รองลงมา คือ มีมากกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 14.04) และมีเพียงส่วนน้อยไม่มี (ร้อยละ 1.75)

กระบวนการแก้ปัญหา ส่วนใหญ่ไม่มี (ร้อยละ 86.01) ประมาณ 1 ใน 7 มีน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 13.99) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ส่วนใหญ่ไม่มีกิจกรรมที่ใช้กระบวนการแก้ปัญหา (ร้อยละ 87.34 และ 85.09 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยมีน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 12.66 และ 14.91 ตามลำดับ)

กระบวนการปฏิบัติ เกินครึ่งหนึ่งมีน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 55.96) และเกือบครึ่งหนึ่งมีมากกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 44.04) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า ในโรงเรียนขนาดกลางส่วนใหญ่มีกระบวนการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 63.29) ประมาณ 1 ใน 3 มีมากกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 36.71) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ประมาณครึ่งหนึ่ง มีกระบวนการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 50.88) และประมาณครึ่งหนึ่งมีกระบวนการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 49.12)

กระบวนการกลุ่ม ส่วนใหญ่มีน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 65.80) ประมาณ 1 ใน 3 มีมากกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 34.20) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ส่วนใหญ่มีกระบวนการกลุ่มน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 69.62 และ 63.16 ตามลำดับ) ประมาณ 1 ใน 3 ที่มีมากกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 30.38 และ 36.84 ตามลำดับ)

กระบวนการเรียนรู้อ่านรู้ความเข้าใจ ส่วนใหญ่มีน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 66.32) ประมาณ 1 ใน 3 ไม่มี (ร้อยละ 33.68) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีกระบวนการเรียนรู้อ่านรู้ความเข้าใจน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 63.29 และ 68.42 ตามลำดับ) ประมาณ 1 ใน 3 ไม่มี (ร้อยละ 36.71 และ 31.58 ตามลำดับ)

กิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่น เกินครึ่งหนึ่งมีมากกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 58.55) รองลงมา คือ ไม่มี (ร้อยละ 21.76) และมีน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 19.69) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนใหญ่มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นมากกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 60.76) รองลงมา คือ ไม่มี (ร้อยละ 34.18) และมีเพียงส่วนน้อยที่มีน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 5.06) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีเกินครึ่งหนึ่งที่มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นมากกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 57.02) รองลงมา คือ มีน้อยกว่าร้อยละ 50 (ร้อยละ 29.82) และไม่มี (ร้อยละ 13.16)

ตาราง 15 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสมกับวัยและสติปัญญาของผู้เรียน	8	10.13	16	14.04	24	12.44
สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	64	81.01	63	55.26	127	65.80
ตรงกับเนื้อหาในบทเรียน	7	8.86	35	30.70	42	21.76

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน คือ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 65.80) รองลงมา คือ ตรงกับเนื้อหาในบทเรียน (ร้อยละ 21.76) และเหมาะสมกับวัยและสติปัญญาของผู้เรียน (ร้อยละ 12.44)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 81.01) มีเพียงส่วนน้อยใช้เกณฑ์เหมาะสมกับวัยและสติปัญญาของผู้เรียน (ร้อยละ 10.13) และตรงกับเนื้อหาในบทเรียน (ร้อยละ 8.86) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุด คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 55.26) รองลงมา คือ ตรงกับเนื้อหาในบทเรียน (ร้อยละ 30.70) และเหมาะสมกับวัยและสติปัญญาของผู้เรียน (ร้อยละ 14.04)

ตาราง 16 แสดงแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการกำหนดสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้และประสบการณ์ของตนเอง	34	43.04	50	43.86	84	43.52
เอกสารแนวการใช้สื่อการเรียนการสอน	42	53.16	63	55.26	105	54.41
คำแนะนำจากครูวิชาการโรงเรียน	3	3.80	-	-	3	1.55
บุคลากรภายนอกที่เชี่ยวชาญ	-	-	1	0.88	1	0.52

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งใช้เอกสารแนวการใช้สื่อการเรียนการสอน เป็นแหล่งข้อมูลในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 54.41) รองลงมา คือ ความรู้และประสบการณ์ของตนเอง (ร้อยละ 43.52) และมีเพียงส่วนน้อยใช้คำแนะนำจากครูวิชาการโรงเรียน (ร้อยละ 1.55)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่งใช้เอกสารแนวการใช้สื่อการเรียนการสอน เป็นแหล่งข้อมูลในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 53.16) รองลงมา คือ ความรู้และประสบการณ์ของตนเอง (ร้อยละ 43.04) และมีเพียงส่วนน้อยใช้คำแนะนำจากครูวิชาการโรงเรียน (ร้อยละ 3.80) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งใช้เอกสารแนวการใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นแหล่งข้อมูลในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 55.26) รองลงมา คือ ความรู้และประสบการณ์ของตนเอง (ร้อยละ 43.86) และมีน้อยมากใช้บุคลากรภายนอกที่เชี่ยวชาญ (ร้อยละ 0.88)

ตาราง 17 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดวิธีการ/เครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียน
วิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดวิธีการ/ เครื่องมือวัดผลและประเมินผล	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จุดประสงค์การเรียนรู้	76	96.20	104	91.23	180	93.27
เนื้อหา	2	2.53	7	6.14	9	4.66
กิจกรรมการเรียนการสอน	1	1.27	3	2.63	4	2.07

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมด ใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการกำหนดวิธีการ/เครื่องมือวัดผลและประเมินผล คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 93.27) มีเพียงส่วนน้อยใช้เนื้อหา (ร้อยละ 4.66) และกิจกรรมการเรียนการสอน (ร้อยละ 2.07)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมด ใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการกำหนดวิธีการ/เครื่องมือวัดผลและประเมินผล คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 96.20 และ 91.23 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยใช้เนื้อหา (ร้อยละ 2.53 และ 6.14 ตามลำดับ) และกิจกรรมการเรียนการสอน (ร้อยละ 1.27 และ 2.63 ตามลำดับ)

ตาราง 18 แสดงวิธีการในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่นของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการศึกษาหาความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่น	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง	39	49.37	62	54.39	101	52.33
ปรึกษากับครูในโรงเรียน	15	18.99	24	21.05	39	20.21
ขอคำแนะนำจากผู้บริหารโรงเรียน	11	13.92	18	15.79	29	15.03
ขอคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์	3	3.80	-	-	3	1.55
เข้ารับการอบรม/ประชุมชี้แจงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	11	13.92	10	8.77	21	10.88

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่ง ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง (ร้อยละ 52.33) รองลงมา คือ ปรึกษากับครูในโรงเรียน (ร้อยละ 20.21) และขอคำแนะนำจากผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 15.03)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง (ร้อยละ 49.37) รองลงมา คือ ปรึกษากับครูในโรงเรียน (ร้อยละ 18.99) ขอคำแนะนำจากผู้บริหารโรงเรียน และเข้ารับการอบรม/ประชุมชี้แจงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น (ร้อยละ 13.92 เท่ากัน) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่งศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง (ร้อยละ 54.39) รองลงมา คือ ปรึกษากับครูในโรงเรียน (ร้อยละ 21.05) และขอคำแนะนำจากผู้บริหารโรงเรียน (ร้อยละ 15.79)

ตาราง 19 แสดงวิธีปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่นของครูผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาในรายวิชาที่มีอยู่แล้ว	39	49.37	61	53.51	100	51.81
ใช้หลักสูตรท้องถิ่นที่มีผู้จัดทำไว้แล้ว	1	1.27	2	1.75	3	1.55
ทำสื่อเสริม	4	5.06	3	2.63	7	3.63
จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม	-	-	-	-	-	-
กำหนดกิจกรรมเสริม	28	35.44	36	31.58	64	33.16
พัฒนากระบวนการเรียนการสอน	7	8.86	12	10.53	19	9.85

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่ง ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาในรายวิชาที่มีอยู่แล้ว (ร้อยละ 51.81) รองลงมา คือ กำหนดกิจกรรมเสริม (ร้อยละ 33.16) และมีเพียงส่วนน้อยพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (ร้อยละ 9.85)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่งดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาในรายวิชาที่มีอยู่แล้ว (ร้อยละ 49.37 และ 53.51 ตามลำดับ) รองลงมา คือ กำหนดกิจกรรมเสริม (ร้อยละ 35.44 และ 31.58 ตามลำดับ) และมีเพียงส่วนน้อยพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (ร้อยละ 8.86 และ 10.53 ตามลำดับ)

ตาราง 20 แสดงการสอนรายวิชาอาชีพที่สอดคล้องกับลักษณะของหลักสูตรท้องถิ่น ในลักษณะต่างๆ
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ลักษณะของหลักสูตรท้องถิ่น	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระชี้ให้เห็นถึงปัญหาความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนในท้องถิ่น	6	7.59	11	9.65	17	8.81
มีวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระสนองความต้องการของนักเรียนเฉพาะกลุ่ม	13	16.46	26	22.81	39	20.21
มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนรู้จักสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง รักท้องถิ่นและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น	7	8.36	10	8.77	17	8.81
มีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเป็นสาระสำคัญ	10	12.66	4	3.51	14	7.25
มีเนื้อหาสาระสัมพันธ์สอดคล้องกับทรัพยากรและแนวโน้มของการพัฒนาท้องถิ่น	30	37.97	38	33.33	68	35.23
มีเนื้อหาสาระสอดคล้องและเป็นไปตามสภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น	13	16.46	25	21.93	38	19.69

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณ 1 ใน 3 สอนวิชาอาชีพที่สอดคล้องกับลักษณะของหลักสูตรท้องถิ่น คือ มีเนื้อหาสาระสัมพันธ์สอดคล้องกับทรัพยากร และแนวโน้มของการพัฒนาท้องถิ่น (ร้อยละ 35.23) รองลงมา คือ มีวัตถุประสงค์และ

เนื้อหาสาระสนองความต้องการของนักเรียนเฉพาะกลุ่ม (ร้อยละ 20.21) และมีเนื้อหาสาระ สอดคล้องและเป็นไปตามสภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น (ร้อยละ 19.69)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอน ประมาณ 1 ใน 3 สอนวิชาอาชีพที่สอดคล้องกับลักษณะของหลักสูตรท้องถิ่น คือ มีเนื้อหาสาระ สัมพันธ์สอดคล้องกับทรัพยากร และแนวโน้มของการพัฒนาท้องถิ่น (ร้อยละ 37.97 และ 33.33 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ มีวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระสนองความ ต้องการของนักเรียนเฉพาะกลุ่ม และมีเนื้อหาสาระสอดคล้องและเป็นไปตามสภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น (ร้อยละ 16.46 เท่ากัน) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ มีวัตถุประสงค์และ เนื้อหาสาระสนองความต้องการของนักเรียนเฉพาะกลุ่ม (ร้อยละ 22.81) และมีเนื้อหาสาระ สอดคล้องและเป็นไปตามสภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น (ร้อยละ 21.93)

ตาราง 21 แสดงเหตุผลที่ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เหตุผลที่ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีความสนใจและสมัครใจสอน	31	39.24	33	28.95	64	33.16
มีวุฒิการศึกษาวิชาอาชีพ	14	17.72	25	21.93	39	20.21
มีประสบการณ์ในการสอนวิชาอาชีพ	21	26.58	28	24.56	49	25.39
ตามเกณฑ์จำนวนชั่วโมงสอนของครูแต่ละคน	-	-	7	6.14	7	3.63
ตามดุลยพินิจของผู้บริหารโรงเรียน	13	16.46	21	18.42	34	17.61

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพได้รับมอบหมายให้สอนวิชาอาชีพเรียงตามลำดับของเหตุผลดังนี้ คือ มีความสนใจและสมัครใจสอน (ร้อยละ 33.16) มีประสบการณ์ในการสอนวิชาอาชีพ (ร้อยละ 25.39) และมีวุฒิการศึกษาวิชาอาชีพ (ร้อยละ 20.21)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้สอนวิชาอาชีพเรียงตามลำดับของเหตุผลดังนี้ คือ มีความสนใจและสมัครใจสอน (ร้อยละ 39.24 และ 28.95 ตามลำดับ) มีประสบการณ์ในการสอนวิชาอาชีพ (ร้อยละ 26.58 และ 24.56 ตามลำดับ) และมีวุฒิการศึกษาวิชาอาชีพ (ร้อยละ 17.72 และ 21.93 ตามลำดับ)

ตาราง 22 แสดงวิธีการที่ใช้ในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพของครูผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้ หลักสูตรวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง	58	73.42	73	64.04	131	67.85
เข้ารับการอบรม/ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ การใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ	6	7.59	17	14.91	23	11.92
ปรึกษาและขอคำแนะนำจากครูในโรงเรียน	9	11.39	14	12.28	23	11.92
ขอคำแนะนำจากผู้บริหารโรงเรียน	5	6.33	7	6.14	12	6.22
ขอคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์	1	1.27	3	2.63	4	2.07

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพโดยศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง (ร้อยละ 67.85) มีเพียงส่วนน้อยเข้ารับการอบรม/ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ และปรึกษาขอคำแนะนำจากครูในโรงเรียน (ร้อยละ 11.92 เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพโดยศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง (ร้อยละ 73.42 และ 64.04 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยในโรงเรียนขนาดกลางที่ปรึกษาและขอคำแนะนำจากครูในโรงเรียน (ร้อยละ 11.39) และเข้ารับการอบรม/ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 7.59) และมีเพียงส่วนน้อยในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่เข้ารับการอบรม/ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 14.91) และปรึกษาและขอคำแนะนำจากครูในโรงเรียน (ร้อยละ 12.28)

ตาราง 23 แสดงการได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมในการพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การได้รับการสนับสนุนและส่งเสริม	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เข้ารับการอบรม/ประชุมชี้แจง	53	67.09	67	58.77	120	62.17
ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ	-	-	-	-	-	-
ศึกษาดูงานนอกสถานที่	12	15.19	1	0.88	13	6.74
ได้รับแจกเอกสารสำหรับศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4	5.06	39	34.21	43	22.28
ประชุมปฏิบัติการ	10	12.66	6	5.26	16	8.29
ไม่เคยได้รับการสนับสนุนและส่งเสริม	-	-	1	0.88	1	0.52

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากโรงเรียนในการพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดยวิธีเข้ารับการอบรม/ประชุมชี้แจง (ร้อยละ 62.17) รองลงมา คือ ได้รับแจกเอกสารสำหรับศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (ร้อยละ 22.28) และมีเพียงส่วนน้อยประชุมปฏิบัติการ (ร้อยละ 8.29)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากโรงเรียนในการพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดยวิธีเข้ารับการอบรม/ประชุมชี้แจง (ร้อยละ 67.09) มีเพียงส่วนน้อยศึกษาดูงานนอกสถานที่ (ร้อยละ 15.19) และประชุมปฏิบัติการ (ร้อยละ 12.66) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนเกินครึ่งหนึ่งได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้เข้ารับการอบรม/ประชุมชี้แจง (ร้อยละ 58.77) รองลงมาคือ ได้รับแจกเอกสารสำหรับศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (ร้อยละ 34.21) และมีเพียงส่วนน้อยประชุมปฏิบัติการ (ร้อยละ 5.26)

ตาราง 24 แสดงจำนวนเอกสารหลักสูตรวิชาอาชีพที่โรงเรียนจัดไว้ให้ครูผู้สอนศึกษาค้นคว้า
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เอกสารหลักสูตรวิชาอาชีพที่โรงเรียนจัด ให้ครูผู้สอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีเอกสารหลักสูตรอย่างครบถ้วน และมี จำนวนเพียงพอ	2	2.53	-	-	2	1.04
มีเอกสารหลักสูตรอย่างครบถ้วน แต่มี จำนวนไม่เพียงพอ	4	5.06	3	2.63	7	3.63
มีเอกสารหลักสูตรไม่ครบถ้วน และมี จำนวนไม่เพียงพอ	73	92.41	111	97.37	184	95.33

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมดมี
เอกสารหลักสูตรวิชาอาชีพสำหรับศึกษาค้นคว้าไม่ครบถ้วน และมีจำนวนไม่เพียงพอ (ร้อยละ
95.33) มีเพียงส่วนน้อยมีเอกสารหลักสูตรอย่างครบถ้วน แต่มีจำนวนไม่เพียงพอ (ร้อยละ 3.63)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอน
วิชาอาชีพเกือบทั้งหมด มีเอกสารหลักสูตรวิชาอาชีพสำหรับศึกษาค้นคว้าไม่ครบถ้วน และมีจำนวน
ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 92.41 และ 97.37 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยมีเอกสารหลักสูตรอย่าง
ครบถ้วน แต่มีจำนวนไม่เพียงพอ (ร้อยละ 5.06 และ 2.63 ตามลำดับ)

ตาราง 25 แสดงเอกสารหลักสูตรที่ใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เอกสารหลักสูตรที่ใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น	46	58.23	52	45.61	98	50.77
คู่มือบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนประถมศึกษา	9	11.39	6	5.26	15	7.77
คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ	12	15.19	22	19.30	34	17.62
คู่มือการวัดผลและประเมินผลการเรียน	2	2.53	4	3.51	6	3.11
หลักสูตรวิชาอาชีพ	7	8.86	10	8.77	17	8.81
คู่มือหลักสูตรวิชาอาชีพ	-	-	8	7.02	8	4.15
หนังสือความรู้สำหรับครู	3	3.80	12	10.53	15	7.77

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่งใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 50.77) รองลงมา คือ คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ (ร้อยละ 17.62) และมีเพียงส่วนน้อยใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 8.81)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 58.23) รองลงมา คือ คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ (ร้อยละ 15.19) และคู่มือบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษา (ร้อยละ 11.39) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 45.61) รองลงมา คือ คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ (ร้อยละ 19.30) และหนังสือความรู้สำหรับครู (ร้อยละ 10.53)

ตาราง 26 แสดงการได้รับบริการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

บริการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สื่อการเรียนการสอนสำเร็จรูป	28	35.44	17	14.91	45	23.32
วัสดุอุปกรณ์สำหรับจัดทำสื่อ	13	16.46	32	28.07	45	23.32
งบประมาณสำหรับจัดทำ/จัดซื้อสื่อ	38	48.10	65	57.02	103	53.36

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่งได้รับบริการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพจากโรงเรียน คือ งบประมาณสำหรับจัดทำ/จัดซื้อสื่อ (ร้อยละ 53.36) รองลงมา คือ สื่อการเรียนการสอนสำเร็จรูป และวัสดุอุปกรณ์สำหรับจัดทำสื่อ (ร้อยละ 23.32 เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งได้รับบริการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน คือ งบประมาณสำหรับจัดทำ/จัดซื้อสื่อ (ร้อยละ 48.10) รองลงมา คือ สื่อการเรียนการสอนสำเร็จรูป (ร้อยละ 35.44) และวัสดุอุปกรณ์สำหรับจัดทำสื่อ (ร้อยละ 16.46) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งได้รับงบประมาณสำหรับจัดทำ/จัดซื้อสื่อ (ร้อยละ 57.02) รองลงมา คือ วัสดุอุปกรณ์สำหรับจัดทำสื่อ (ร้อยละ 28.07) และสื่อการเรียนการสอนสำเร็จรูป (ร้อยละ 14.91)

ตาราง 27 แสดงผู้จัดทำสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ผู้จัดทำสื่อการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูผู้สอน	41	51.90	53	46.49	94	48.70
นักเรียน	2	2.53	-	-	2	1.04
ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันจัดทำ	36	45.57	61	53.51	97	50.26

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่งจัดทำสื่อการเรียนการสอนโดย ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันจัดทำ (ร้อยละ 50.26) รองลงมา คือ ครูผู้สอนจัดทำเอง (ร้อยละ 48.70) และมีเพียงส่วนน้อยที่นักเรียนเป็นผู้จัดทำ (ร้อยละ 1.04)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ประมาณครึ่งหนึ่งจัดทำสื่อการเรียนการสอนโดย ครูผู้สอน (ร้อยละ 51.90) รองลงมา คือ ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันจัดทำ (ร้อยละ 45.57) และมีเพียงส่วนน้อยที่นักเรียนเป็นผู้จัดทำ (ร้อยละ 2.53) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีประมาณครึ่งหนึ่งที่ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันจัดทำ (ร้อยละ 53.51) รองลงมา คือ ครูผู้สอน (ร้อยละ 46.49)

ตาราง 28 แสดงสภาพสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สภาพสื่อการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ใช้การได้ดี และมีเพียงพอ	3	3.80	5	4.39	8
ใช้การได้ดี แต่มีไม่เพียงพอ	50	63.29	75	65.79	125	64.76
มีสภาพชำรุด แต่มีเพียงพอ	-	-	-	-	-	-
มีสภาพชำรุด และมีไม่เพียงพอ	26	32.91	34	29.82	60	31.09

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่มีสื่อการเรียนการสอนอยู่ในสภาพใช้การได้ดี แต่มีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 64.76) รองลงมา คือ มีสภาพชำรุด และมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 31.09) และมีเพียงส่วนน้อยที่มีสื่ออยู่ในสภาพใช้การได้ดี และมีเพียงพอ (ร้อยละ 4.15)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่มีสื่อการเรียนการสอนอยู่ในสภาพใช้การได้ดี แต่มีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 63.29 และ 65.79 ตามลำดับ) รองลงมา คือ มีสภาพชำรุด และมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 32.91 และ 29.82 ตามลำดับ) และมีเพียงส่วนน้อยที่มีสื่ออยู่ในสภาพใช้การได้ดีและมีเพียงพอ (ร้อยละ 3.80 และ 4.39 ตามลำดับ)

ตาราง 29 แสดงวิธีการได้มาของสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการได้มาของสื่อการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดทำขึ้นเอง	22	27.85	39	34.21	61	31.61
จัดซื้อด้วยงบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรให้	36	45.57	32	28.07	68	35.23
จัดซื้อด้วยเงินส่วนตัว	4	5.06	17	14.91	21	10.88
ขอยืมจากโรงเรียน	16	20.25	26	22.81	42	21.76
ขอยืมจากศูนย์วิชาการกลุ่ม	1	1.27	-	-	1	0.52

จากตาราง 29 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณ 1 ใน 3 ได้สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมาโดย จัดซื้อด้วยเงินงบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรให้ (ร้อยละ 35.23) รองลงมา คือ จัดทำขึ้นเอง (ร้อยละ 31.61) และขอยืมจากโรงเรียน (ร้อยละ 21.76)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่ง ได้สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมาโดย จัดซื้อด้วยเงินงบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรให้ (ร้อยละ 45.57) รองลงมา คือ จัดทำขึ้นเอง (ร้อยละ 27.85) และขอยืมจากโรงเรียน (ร้อยละ 20.25) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณ 1 ใน 3 จัดทำขึ้นเอง (ร้อยละ 34.21) รองลงมา คือ จัดซื้อด้วยเงินงบประมาณที่โรงเรียนจัดสรรให้ (ร้อยละ 28.07) และขอยืมจากโรงเรียน (ร้อยละ 22.81)

ตาราง 30 แสดงสภาพของ โรงฝึกงาน หรือห้องปฏิบัติงาน หรือสถานที่ฝึกงานอาชีพใน โรงเรียน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สภาพโรงฝึกงาน หรือห้องปฏิบัติงาน หรือ สถานที่ฝึกงาน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีเพียงพอ และเหมาะสม	10	12.66	10	8.77	20	10.36
มีเพียงพอ แต่ไม่เหมาะสม	7	8.86	19	16.67	26	13.47
เหมาะสม แต่มีไม่เพียงพอ	7	8.86	9	7.89	16	8.29
ไม่เหมาะสม และมีไม่เพียงพอ	55	69.62	76	66.67	131	67.88

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่มีโรงฝึกงาน หรือห้องปฏิบัติงาน หรือสถานที่ฝึกงานอาชีพ อยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสมและมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 67.88) รองลงมาคือ มีเพียงพอแต่ไม่เหมาะสม (ร้อยละ 13.47) และมีเพียงพอและเหมาะสม (ร้อยละ 10.36)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่มีโรงฝึกงาน หรือห้องปฏิบัติงาน หรือสถานที่ฝึกงานอาชีพ อยู่ในสภาพที่ไม่เหมาะสม และมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 69.62 และ 66.67 ตามลำดับ)

ตาราง 31 แสดงสถานที่ที่ใช้สอนหรือฝึกงานอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สถานที่ที่ใช้สอนหรือฝึกงานอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งวิชาการในท้องถิ่น เช่น ศูนย์ฝึกอาชีพของทางราชการหรือเอกชน	-	-	1	0.88	1	0.52
สถานประกอบการในท้องถิ่น เช่น บริษัท ห้างร้าน	-	-	-	-	-	-
สถานประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น เช่น สถานที่ประกอบกิจการในครอบครัว	11	13.92	4	3.51	15	7.77
สถานที่สำหรับสอนและฝึกงานในโรงเรียน	68	86.08	109	95.61	177	91.71
โรงเรียนมัธยมที่อยู่ใกล้เคียงกัน	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมดสอนหรือฝึกงานอาชีพโดยใช้สถานที่สำหรับสอนหรือฝึกงานในโรงเรียน (ร้อยละ 91.71) มีเพียงส่วนน้อยที่ใช้สถานประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น (ร้อยละ 7.77) และน้อยมากที่ใช้แหล่งวิชาการในท้องถิ่น (ร้อยละ 0.52)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมด สอนหรือฝึกงานอาชีพโดยใช้สถานที่สำหรับสอนหรือฝึกงานในโรงเรียน (ร้อยละ 86.08 และ 95.61 ตามลำดับ)

ตาราง 32 แสดงวิธีการจัดระบบการฝึกปฏิบัติงานอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการจัดระบบการฝึกปฏิบัติงาน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดระบบหมุนเวียนเป็นกลุ่ม	60	75.95	89	78.07	149	77.20
จัดระบบหมุนเวียนเป็นรายบุคคล	14	17.72	19	16.67	33	17.10
จัดระบบแบบความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล	5	6.33	6	5.26	11	5.70

จากตาราง 32 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่จัดระบบการฝึกปฏิบัติงานอาชีพโดย จัดระบบหมุนเวียนเป็นกลุ่ม (ร้อยละ 77.20) รองลงมา คือ จัดระบบหมุนเวียนเป็นรายบุคคล (ร้อยละ 17.10) และมีเพียงส่วนน้อยจัดระบบแบบความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล (ร้อยละ 5.70)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่จัดระบบการฝึกปฏิบัติงานอาชีพโดย จัดระบบหมุนเวียนเป็นกลุ่ม (ร้อยละ 75.95 และ 78.07 ตามลำดับ) รองลงมา คือ จัดระบบหมุนเวียนเป็นรายบุคคล (ร้อยละ 17.72 และ 16.67 ตามลำดับ) และมีเพียงส่วนน้อยจัดระบบแบบความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล (ร้อยละ 6.33 และ 5.26 ตามลำดับ)

ตาราง 33 แสดงแหล่งค้นคว้าทางด้านหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งค้นคว้าทางด้านหลักสูตรและการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ห้องสมุดโรงเรียน	59	74.68	78	68.42	137	70.99
ศูนย์วิชาการโรงเรียน	7	8.86	20	17.54	27	13.99
ห้องผลิตและบริการสื่อการเรียนการสอน	3	3.80	11	9.65	14	7.25
มม.แนะนำหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพ	10	12.66	5	4.39	15	7.77

จากตาราง 33 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้แหล่งค้นคว้าทางด้านหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพ คือ ห้องสมุดโรงเรียน (ร้อยละ 70.99) รองลงมา คือ ศูนย์วิชาการโรงเรียน (ร้อยละ 13.99) และมีเพียงส่วนน้อยใช้มม.แนะนำหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพ (ร้อยละ 7.77)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้แหล่งค้นคว้าทางด้านหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพ คือ ห้องสมุดโรงเรียน (ร้อยละ 74.68 และ 68.42 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ มม.แนะนำหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพ (ร้อยละ 12.66) และมีเพียงส่วนน้อยใช้ศูนย์วิชาการโรงเรียน (ร้อยละ 8.86) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ ศูนย์วิชาการโรงเรียน (ร้อยละ 17.54) และมีเพียงส่วนน้อยใช้ห้องผลิตและบริการสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 9.65)

ตาราง 34 แสดงการใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การใช้แหล่งวิทยากรท้องถิ่น	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาสอน	48	60.76	65	57.02	113	58.55
การส่งนักเรียนไปฝึกงานอาชีพ	2	2.53	3	2.63	5	2.59
การพานักเรียนไปทัศนศึกษา	27	34.18	40	35.09	67	34.71
ไม่เคยใช้	2	2.53	6	5.26	8	4.15

จากตาราง 34 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่ง
ใช้แหล่งวิทยากรในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดย การเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาสอน
(ร้อยละ 58.55) รองลงมา คือ การพานักเรียนไปทัศนศึกษา (ร้อยละ 34.71) และมีเพียง
ส่วนน้อยไม่เคยใช้ (ร้อยละ 4.15)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพ
ส่วนใหญ่ใช้แหล่งวิทยากรในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาสอน
(ร้อยละ 60.76) รองลงมา คือ การพานักเรียนไปทัศนศึกษา (ร้อยละ 34.18) มีเพียงส่วนน้อย
ส่งนักเรียนไปฝึกงานอาชีพ และไม่เคยใช้ (ร้อยละ 2.53 เท่ากัน) ในโรงเรียนขนาดใหญ่
ครูผู้สอนเกินครึ่งหนึ่งเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาสอน (ร้อยละ 57.02) รองลงมา คือ การพา
นักเรียนไปทัศนศึกษา (ร้อยละ 35.09) และมีเพียงส่วนน้อยไม่เคยใช้ (ร้อยละ 5.26)

ตาราง 35 แสดงการปฏิบัติในการเตรียมการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติในการเตรียมการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทำความเข้าใจจุดประสงค์การเรียนรู้	65	82.28	89	78.07	154	79.79
เตรียมเนื้อหา	4	5.06	12	10.53	16	8.29
เตรียมกิจกรรม	8	10.13	4	3.51	12	6.22
เตรียมสื่อการเรียนการสอน	-	-	6	5.26	6	3.11
เตรียมวิธีการ/เครื่องมือวัดผลและประเมินผล	2	2.53	3	2.63	5	2.59

จากตาราง 35 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่เตรียมการสอนวิชาอาชีพโดย ทำความเข้าใจจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นอันดับแรก (ร้อยละ 79.79) มีเพียงส่วนน้อยเตรียมเนื้อหา (ร้อยละ 8.29) และเตรียมกิจกรรม (ร้อยละ 6.22)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่เตรียมการสอนวิชาอาชีพโดย ทำความเข้าใจจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นอันดับแรก (ร้อยละ 82.28 และ 78.07 ตามลำดับ)

ตาราง 36 แสดงกิจกรรมที่ใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนของครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

กิจกรรมที่ใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สนทนาซักถาม	25	31.65	35	30.70	60	31.09
ทบทวนความรู้ที่สอนไปในคาบเรียนก่อน	16	20.25	30	26.32	46	23.83
บอกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่จะสอนในคาบเรียนนั้น ๆ	38	48.10	49	42.98	87	45.08
ไม่มีกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 36 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่ง นำเข้าสู่บทเรียนในคาบเรียนหนึ่ง ๆ โดยบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่จะสอนในคาบเรียนนั้น ๆ (ร้อยละ 45.08) รองลงมา คือ สนทนาซักถาม (ร้อยละ 31.09) และทบทวนความรู้ที่สอนไปในคาบเรียนก่อน (ร้อยละ 23.83)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งนำเข้าสู่บทเรียนในคาบเรียนหนึ่ง ๆ โดยบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่จะสอนในคาบเรียนนั้น ๆ (ร้อยละ 48.10 และ 42.98 ตามลำดับ) รองลงมา คือ สนทนาซักถาม (ร้อยละ 31.65 และ 30.70 ตามลำดับ) และทบทวนความรู้ที่สอนไปในคาบเรียนก่อน (ร้อยละ 20.25 และ 26.32 ตามลำดับ)

ตาราง 37 แสดงวิธีสอนที่ใช้ในการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีสอนที่ใช้ในการสอนวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีสอนแบบสาธิต	78	98.73	114	100.00	192	99.48
วิธีสอนแบบอภิปราย	72	91.14	106	92.98	178	92.23
วิธีสอนแบบแก้ปัญหา	10	12.66	17	14.91	27	13.99
วิธีสอนแบบโครงการ	20	25.32	22	19.30	42	21.76
วิธีสอนโดยใช้ใบช่วยสอน	57	72.15	83	72.81	140	72.54
วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 37 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพใช้วิธีสอนเรียงตามลำดับดังนี้ คือ วิธีสอนแบบสาธิต (ร้อยละ 99.48) วิธีสอนแบบอภิปราย (ร้อยละ 92.23) และวิธีสอนโดยใช้ใบช่วยสอน (ร้อยละ 72.54)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพใช้วิธีสอนเรียงตามลำดับดังนี้ คือ วิธีสอนแบบสาธิต (ร้อยละ 98.73) วิธีสอนแบบอภิปราย (ร้อยละ 91.14) และวิธีสอนโดยใช้ใบช่วยสอน (ร้อยละ 72.15) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพใช้วิธีสอนเรียงตามลำดับดังนี้ คือ วิธีสอนแบบสาธิต (ร้อยละ 100) วิธีสอนแบบอภิปราย (ร้อยละ 92.98) และวิธีสอนโดยใช้ใบช่วยสอน (ร้อยละ 72.81)

ตาราง 38 แสดงการปฏิบัติในการสอนวิชาอาชีพแต่ละครั้งของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การปฏิบัติในการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎีก่อนการปฏิบัติ						
ทุกครั้ง	55	69.62	66	57.89	121	62.69
ให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎีก่อนการปฏิบัติ						
เป็นบางครั้ง	22	27.85	48	42.11	70	36.27
ให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎีโดยไม่เน้นภาคปฏิบัติ						
ภาคปฏิบัติ	-	-	-	-	-	-
ให้นักเรียนเรียนภาคปฏิบัติโดยไม่เน้นภาคทฤษฎี						
ภาคทฤษฎี	2	2.53	-	-	2	1.04

จากตาราง 38 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่สอนวิชาอาชีพแต่ละครั้ง โดยให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎีก่อนการปฏิบัติทุกครั้ง (ร้อยละ 62.69) รองลงมา คือ ให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎีก่อนการปฏิบัติเป็นบางครั้ง (ร้อยละ 36.27) และมีน้อยมากที่ให้นักเรียนเรียนภาคปฏิบัติโดยไม่เน้นภาคทฤษฎี (ร้อยละ 1.04)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎีก่อนการปฏิบัติทุกครั้ง (ร้อยละ 69.62) รองลงมา คือ ให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎีก่อนการปฏิบัติเป็นบางครั้ง (ร้อยละ 27.85) และมีเพียงส่วนน้อยให้นักเรียนเรียนภาคปฏิบัติโดยไม่เน้นภาคทฤษฎี (ร้อยละ 2.53) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่ง ให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎีก่อนการปฏิบัติทุกครั้ง (ร้อยละ 57.89) และมีบางส่วนให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎีก่อนการปฏิบัติเป็นบางครั้ง (ร้อยละ 42.11)

ตาราง 39 แสดงการมอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติของครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปฏิบัติเป็นกลุ่ม	63	79.75	95	83.33	158	81.87
ปฏิบัติเป็นรายบุคคล	16	20.25	19	16.67	35	18.13

จากตาราง 39 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ มอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มมากกว่าปฏิบัติเป็นรายบุคคล (กลุ่ม ร้อยละ 81.87, รายบุคคล ร้อยละ 18.13)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่มอบหมายงานให้นักเรียนปฏิบัติเป็นกลุ่มมากกว่าปฏิบัติเป็นรายบุคคล (กลุ่ม ร้อยละ 79.75 และ 83.33 ตามลำดับ รายบุคคล ร้อยละ 20.25 และ 16.67 ตามลำดับ)

ตาราง 40 แสดงการใช้ทักษะกระบวนการ 9 ประการ ในการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การใช้ทักษะกระบวนการ 9 ประการ ในการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้เป็นกิจกรรมการเรียนการสอน	73	92.40	98	85.96	171	88.60
ใช้เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้	2	2.53	14	12.28	16	8.29
ไม่เคยใช้เพราะไม่มีเวลาเตรียมการสอน	3	3.80	1	0.88	4	2.07
ไม่เคยใช้เพราะไม่เข้าใจ	1	1.27	1	0.88	2	1.04

จากตาราง 40 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ใช้
ทักษะกระบวนการ 9 ประการ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอน (ร้อยละ 88.60) มีเพียงส่วนน้อย
ใช้เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 8.29) และไม่เคยใช้เพราะไม่มีเวลาเตรียมการสอน
(ร้อยละ 2.07)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอน
วิชาอาชีพเกือบทั้งหมดใช้ทักษะกระบวนการ 9 ประการ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอน (ร้อยละ
92.40 และ 85.96 ตามลำดับ)

ตาราง 41 แสดงการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติกิจกรรมการเรียน	73	92.40	101	88.60	174	90.15
การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	-	-	-	-	-	-
การเลือกเนื้อหา	-	-	2	1.75	2	1.04
การเสนอแนะกิจกรรมการเรียน	2	2.53	-	-	2	1.04
การเลือกและจัดหาสื่อการเรียนการสอน	3	3.80	8	7.02	11	5.70
การกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผล	-	-	-	-	-	-
การสรุปทบทวนเรียน	1	1.27	3	2.63	4	2.07

จากตาราง 41 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมด ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน (ร้อยละ 90.15) มีเพียงส่วนน้อย ให้เลือกและจัดหาสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 5.70) และสรุปทบทวนเรียน (ร้อยละ 2.07)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมด ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน (ร้อยละ 92.40 และ 88.60 ตามลำดับ)

ตาราง 42 แสดงลักษณะการสอนซ่อมเสริมวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ลักษณะการสอนซ่อมเสริม	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สอนซ่อมเสริมเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อน ไม่ทันเพื่อน	28	35.44	40	35.09	68	35.23
สอนซ่อมเสริมทั้งนักเรียนที่เรียนเก่งและ อ่อน	51	64.56	71	62.28	122	63.21
ไม่มีการสอนซ่อมเสริม	-	-	3	2.63	3	1.56

จากตาราง 42 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่สอนซ่อมเสริมทั้งนักเรียนที่เรียนเก่งและอ่อน (ร้อยละ 63.21) รองลงมา คือ สอนซ่อมเสริมเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อนไม่ทันเพื่อน (ร้อยละ 35.23) และมีเพียงส่วนน้อยไม่มีการสอนซ่อมเสริม (ร้อยละ 1.56)

เมื่อนิยามตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่สอนซ่อมเสริมทั้งนักเรียนที่เรียนเก่งและอ่อน (ร้อยละ 64.56 และ 62.28 ตามลำดับ) รองลงมา คือ สอนซ่อมเสริมเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อนไม่ทันเพื่อน (ร้อยละ 35.44 และ 35.09 ตามลำดับ)

ตาราง 43 แสดงวิธีการสอนซ่อมเสริมวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการสอนซ่อมเสริม	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูสอนนักเรียนเป็นรายบุคคล	21	26.58	25	21.93	46	23.84
ครูสอนนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย	46	58.23	71	62.28	117	60.62
ให้นักเรียนเก่งช่วยสอน	12	15.19	14	12.28	26	13.47
ใช้แบบเรียนสำเร็จรูป	-	-	1	0.88	1	0.52
ไม่มีการสอนซ่อมเสริม	-	-	3	2.63	3	1.55

จากตาราง 43 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่สอนซ่อมเสริมโดย ครูสอนนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย (ร้อยละ 60.62) รองลงมา คือ ครูสอนนักเรียนเป็นรายบุคคล (ร้อยละ 23.84) และให้นักเรียนเก่งช่วยสอน (ร้อยละ 13.47)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่สอนซ่อมเสริมโดย ครูสอนนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย (ร้อยละ 58.23 และ 62.28 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ครูสอนนักเรียนเป็นรายบุคคล (ร้อยละ 26.58 และ 21.93 ตามลำดับ) และให้นักเรียนเก่งช่วยสอน (ร้อยละ 15.19 และ 12.28 ตามลำดับ).

ตาราง 44 แสดงเวลาในการจัดสอนซ่อมเสริมวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เวลาในการจัดสอนซ่อมเสริม	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สอนเวลาเข้าก่อนเข้าเรียน	4	5.06	2	1.75	6	3.11
สอนเวลาพักกลางวัน	4	5.06	11	9.65	15	7.77
สอนหลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว	37	46.84	40	35.09	77	39.90
สอนในชั่วโมงสอนตามปกติ	34	43.04	55	48.25	89	46.12
วันหยุดราชการ	-	-	3	2.63	3	1.55
ไม่มีการสอนซ่อมเสริม	-	-	3	2.63	3	1.55

จากตาราง 44 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่ง จัดสอนซ่อมเสริมในชั่วโมงสอนตามปกติ (ร้อยละ 46.12) รองลงมา คือ สอนหลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว (ร้อยละ 39.90) และมีเพียงส่วนน้อยสอนเวลาพักกลางวัน (ร้อยละ 7.77)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งจัดสอนซ่อมเสริมหลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว (ร้อยละ 46.84) รองลงมา คือ สอนในชั่วโมงสอนตามปกติ (ร้อยละ 43.04) มีเพียงส่วนน้อยสอนเวลาเข้าก่อนเข้าเรียน และสอนเวลาพักกลางวัน (ร้อยละ 5.06 เท่ากัน) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่ง จัดสอนซ่อมเสริมในชั่วโมงสอนตามปกติ (ร้อยละ 48.25) รองลงมา คือ สอนหลังจากโรงเรียนเลิกแล้ว (ร้อยละ 35.09) และมีเพียงส่วนน้อยสอนเวลาพักกลางวัน (ร้อยละ 9.65)

ตาราง 45 แสดงจุดประสงค์ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

จุดประสงค์ในการวัดผลและประเมินผล การเรียน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียน	74	93.67	109	95.61	183	94.82
เพื่อตัดสินผลการเรียน	5	6.33	5	4.39	10	5.18

จากตาราง 45 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมด มีจุดประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการวัดผลและประเมินผลการเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียน (ร้อยละ 94.82) มีเพียงส่วนน้อยมีจุดประสงค์เพื่อตัดสินผลการเรียน (ร้อยละ 5.18)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมด มีจุดประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการวัดผลและประเมินผลการเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียน (ร้อยละ 93.67 และ 95.61 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยมีจุดประสงค์เพื่อตัดสินผลการเรียน (ร้อยละ 6.33 และ 4.39 ตามลำดับ)

ตาราง 46 แสดงจุดประสงค์ในการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

จุดประสงค์ในการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน	74	93.67	99	86.84	173	89.64
เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถ	4	5.06	10	8.77	14	7.25
เพื่อสอนซ่อมเสริม	-	-	3	2.63	3	1.55
เพื่อทราบความสนใจและความถนัด	-	-	1	0.88	1	0.52
ไม่มีการประเมินก่อนเรียน	1	1.27	1	0.88	2	1.04

จากตาราง 46 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมดมีจุดประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน (ร้อยละ 89.64) มีเพียงส่วนน้อยมีจุดประสงค์เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถ (ร้อยละ 7.25) และเพื่อสอนซ่อมเสริม (ร้อยละ 1.55)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบทั้งหมด มีจุดประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน เพื่อศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน (ร้อยละ 93.67 และ 86.84 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยมีจุดประสงค์เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถ (ร้อยละ 5.06 และ 8.77 ตามลำดับ)

ตาราง 47 แสดงวิธีการประเมินผลก่อนเรียนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการประเมินผลก่อนเรียน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสนทนาซักถามนักเรียน	50	63.29	72	63.16	122	63.21
การทำแบบฝึกหัด	6	7.59	6	5.26	12	6.22
การสอบด้วยข้อทดสอบ	5	6.33	8	7.02	13	6.74
การสังเกตการปฏิบัติงาน	17	21.52	26	22.81	43	22.28
ไม่มีการประเมิน	1	1.27	2	1.75	3	1.55

จากตาราง 47 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ ประเมินผลก่อนเรียนโดย สนทนาซักถามนักเรียน (ร้อยละ 63.21) รองลงมา คือ สังเกตการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 22.28) และมีเพียงส่วนน้อยสอบด้วยข้อทดสอบ (ร้อยละ 6.74)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพ ส่วนใหญ่ประเมินผลก่อนเรียนโดย สนทนาซักถามนักเรียน (ร้อยละ 63.29) รองลงมา คือ สังเกตการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 21.52) และมีเพียงส่วนน้อยให้ทำแบบฝึกหัด (ร้อยละ 7.59) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่สนทนาซักถามนักเรียน (ร้อยละ 63.16) รองลงมา คือ สังเกตการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 22.81) และมีเพียงส่วนน้อยสอบด้วยข้อทดสอบ (ร้อยละ 7.02)

ตาราง 48 แสดงวิธีการตรวจผลการปฏิบัติงานของนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการตรวจผลการปฏิบัติงานของนักเรียน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ให้คะแนนตามขั้นตอนการปฏิบัติงานแต่ละขั้น	75	94.94	114	100.00	189	97.93
ให้คะแนนผลงานสุดท้ายของนักเรียน	71	89.87	99	86.84	170	88.08
ให้คะแนนความสนใจและความเอาใจใส่ของนักเรียน	53	67.09	103	90.35	156	80.83

จากตาราง 48 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพตรวจผลการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยให้คะแนนตามลำดับดังนี้ คือ ให้คะแนนตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 97.93) ให้คะแนนผลงานสุดท้ายของนักเรียน (ร้อยละ 88.08) และให้คะแนนความสนใจและความเอาใจใส่ของนักเรียน (ร้อยละ 80.83)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพให้คะแนนตามลำดับดังนี้ คือ ให้คะแนนตามขั้นตอนการปฏิบัติงานแต่ละขั้น (ร้อยละ 94.94) ให้คะแนนผลงานสุดท้ายของนักเรียน (ร้อยละ 89.87) และให้คะแนนความสนใจและความเอาใจใส่ของนักเรียน (ร้อยละ 67.09) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพให้คะแนนตามลำดับดังนี้ คือ ให้คะแนนตามขั้นตอนการปฏิบัติงานแต่ละขั้น (ร้อยละ 100) ให้คะแนนความสนใจและความเอาใจใส่ของนักเรียน (ร้อยละ 90.35) และให้คะแนนผลงานสุดท้ายของนักเรียน (ร้อยละ 86.84)

ตาราง 49 แสดงการให้ความสำคัญในการวัดผลและประเมินผลภาคปฏิบัติวิชาอาชีพในด้านต่าง ๆ
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การวัดผลและประเมินผลในด้านต่าง ๆ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนในการทำงาน	29	36.71	29	25.44	58	30.05
ความรู้ทางเทคนิคและวิธีการ	6	7.59	17	14.92	23	11.92
ทักษะพื้นฐานในการทำงาน	32	40.51	52	45.61	84	43.52
นิสัยในการทำงาน	10	12.66	9	7.89	19	9.85
เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ	2	2.53	7	6.14	9	4.66

จากตาราง 49 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งให้ความสำคัญกับการวัดผลและประเมินผลภาคปฏิบัติในด้าน ทักษะพื้นฐานในการทำงาน (ร้อยละ 43.52) รองลงมา คือ การวางแผนในการทำงาน (ร้อยละ 30.05) และความรู้ทางเทคนิคและวิธีการ (ร้อยละ 11.92)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งให้ความสำคัญกับการวัดผลและประเมินผลภาคปฏิบัติในด้าน ทักษะพื้นฐานในการทำงาน (ร้อยละ 40.51 และ 45.61 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ การวางแผนในการทำงาน (ร้อยละ 36.71) และนิสัยในการทำงาน (ร้อยละ 12.66) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ การวางแผนในการทำงาน (ร้อยละ 25.44) และความรู้ทางเทคนิคและวิธีการ (ร้อยละ 14.92)

ตาราง 50 แสดงวิธีการที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาอาชีพของครูผู้สอน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการวัดผลและประเมินผล	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสังเกตการปฏิบัติงาน	38	48.10	73	64.04	111	57.51
การสัมภาษณ์	-	-	-	-	-	-
การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ	39	49.37	35	30.70	74	38.34
การทดสอบเป็นกลุ่มย่อย	2	2.53	4	3.51	6	3.11
การทดสอบเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบ	-	-	2	1.75	2	1.04

จากตาราง 50 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่ง วัดผลและประเมินผลการเรียนโดยใช้วิธี การสังเกตการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 57.51) รองลงมา คือ การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ (ร้อยละ 38.34) และมีเพียงส่วนน้อยใช้การทดสอบเป็นกลุ่มย่อย (ร้อยละ 3.11)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบ ครึ่งหนึ่งวัดผลและประเมินผลการเรียนโดยการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ (ร้อยละ 49.37) รองลงมาคือ การสังเกตการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 48.10) มีเพียงส่วนน้อยใช้การทดสอบเป็นกลุ่มย่อย (ร้อยละ 2.53) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสังเกตการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 64.04) รองลงมา คือ การตรวจผลงานภาคปฏิบัติ (ร้อยละ 30.70) และมีเพียงส่วนน้อยใช้ การทดสอบเป็นกลุ่มย่อย (ร้อยละ 3.51)

ตาราง 51 แสดงพฤติกรรมที่ครูผู้สอนเน้นในการวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาอาชีพ
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

พฤติกรรมในการวัดผลและประเมินผล	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้ ความเข้าใจ	6	7.59	9	7.89	15	7.77
การนำไปใช้	36	45.57	53	46.49	89	46.11
การวิเคราะห์	-	-	4	3.51	4	2.07
ทักษะในการฝึกปฏิบัติ	27	34.18	37	32.46	64	33.16
เจตคติและลักษณะนิสัยในการเรียน	2	2.53	6	5.26	8	4.15
กระบวนการ	8	10.13	5	4.39	13	6.74

จากตาราง 51 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งเน้นการวัดผลและประเมินผลการเรียนในด้านการนำไปใช้ (ร้อยละ 46.11) รองลงมา คือ ทักษะในการฝึกปฏิบัติ (ร้อยละ 33.16) และมีเพียงส่วนน้อยเน้นความรู้ความเข้าใจ (ร้อยละ 7.77)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งเน้นการวัดผลและประเมินผลการเรียนในด้านการนำไปใช้ (ร้อยละ 45.57 และ 46.49 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ ทักษะในการฝึกปฏิบัติ (ร้อยละ 34.18) และมีเพียงส่วนน้อยเน้นกระบวนการ (ร้อยละ 10.13) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ ทักษะในการฝึกปฏิบัติ (ร้อยละ 32.46) และมีเพียงส่วนน้อยเน้นความรู้ความเข้าใจ (ร้อยละ 7.89)

ตาราง 52 แสดงการกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน

ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูผู้สอนแต่ละคนจัดทำเอง	23	62.16	27	60.00	50	60.98
ครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนช่วยกันจัดทำ	2	5.41	10	22.22	12	14.63
ครูผู้สอนวิชาอาชีพช่วยกันจัดทำในระดับกลุ่มโรงเรียน	10	27.03	8	17.78	18	21.95
ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพช่วยกันจัดทำ	1	2.70	-	-	1	1.22
ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนช่วยกันจัดทำ	1	2.70	-	-	1	1.22

จากตาราง 52 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนการสอนวิชาอาชีพโดยให้ครูผู้สอนแต่ละคนจัดทำเอง (ร้อยละ 60.98) รองลงมาคือ ครูผู้สอนวิชาอาชีพช่วยกันจัดทำในระดับกลุ่มโรงเรียน (ร้อยละ 21.95) และครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนช่วยกันจัดทำ (ร้อยละ 14.63)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนการสอนวิชาอาชีพโดยให้ครูผู้สอนแต่ละคนจัดทำเอง (ร้อยละ 62.16 และ 60 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ ครูผู้สอนวิชาอาชีพช่วยกันจัดทำในระดับกลุ่มโรงเรียน (ร้อยละ 27.03) และมีเพียงส่วนน้อยที่ครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนช่วยกันจัดทำ (ร้อยละ 5.41) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ ครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนช่วยกันจัดทำ (ร้อยละ 22.22) และครูผู้สอนวิชาอาชีพช่วยกันจัดทำในระดับกลุ่มโรงเรียน (ร้อยละ 17.78)

ตาราง 53 แสดงลักษณะของแผนการสอนที่กำหนดให้ครูผู้สอนวิชาอาชีพจัดทำ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ลักษณะของแผนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แผนการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการ	26	70.72	37	82.22	63	76.83
แผนการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยไม่เน้นกระบวนการ	-	-	-	-	-	-
ไม่ได้กำหนดแน่นอนขึ้นอยู่กับผู้จัดทำ	11	29.73	8	17.78	19	23.17

จากตาราง 53 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่กำหนดให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการ (ร้อยละ 76.83) และมีประมาณ 1 ใน 4 ไม่ได้กำหนดแน่นอนขึ้นอยู่กับผู้จัดทำ (ร้อยละ 23.17)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารส่วนใหญ่กำหนดให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการ (ร้อยละ 70.72) และมีประมาณ 1 ใน 3 ไม่ได้กำหนดแน่นอนขึ้นอยู่กับผู้จัดทำ (ร้อยละ 29.73) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่กำหนดให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นกระบวนการ (ร้อยละ 82.22) และมีประมาณ 1 ใน 6 ไม่ได้กำหนดแน่นอนขึ้นอยู่กับผู้จัดทำ (ร้อยละ 17.78)

ตาราง 54 แสดงวิธีการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้อง กับท้องถิ่น	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาในรายวิชาที่มี อยู่แล้ว	19	51.35	29	64.44	48	58.53
เลือกใช้หลักสูตรท้องถิ่นที่มีผู้จัดทำไว้แล้ว	1	2.70	-	-	1	1.22
จัดทำสื่อเสริม	-	-	-	-	-	-
กำหนดกิจกรรมเสริม	14	37.84	12	26.67	26	31.71
จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม	-	-	-	-	-	-
พัฒนากระบวนการเรียนการสอน	3	8.11	4	8.89	7	8.54

จากตาราง 54 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่ง ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น โดยเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาในรายวิชาที่มีอยู่แล้ว (ร้อยละ 58.53) รองลงมา คือ กำหนดกิจกรรมเสริม (ร้อยละ 31.71) และมีเพียงส่วนน้อยพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (ร้อยละ 8.54) .

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารประมาณครึ่งหนึ่ง ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น โดยเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาในรายวิชาที่มีอยู่แล้ว (ร้อยละ 51.35) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาในรายวิชาที่มีอยู่แล้ว (ร้อยละ 64.44) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ คือ กำหนดกิจกรรมเสริม (ร้อยละ 37.84 และ 26.67 ตามลำดับ) และมีเพียงส่วนน้อยพัฒนากระบวนการเรียนการสอน (ร้อยละ 8.11 และ 8.89 ตามลำดับ) .

ตาราง 55 แสดงการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพที่โรงเรียนเน้นให้สอดคล้องกับลักษณะของหลักสูตรท้องถิ่น จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ลักษณะของหลักสูตรท้องถิ่น	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระชี้ให้เห็นถึงปัญหาความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนในท้องถิ่น	2	5.41	3	6.67	5	6.10
มีวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระสนองความต้องการของนักเรียนเฉพาะกลุ่ม	5	13.51	12	26.67	17	20.73
มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนรู้จักสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง รักท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น	3	8.11	2	4.44	5	6.10
มีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเป็นสาระสำคัญ	4	10.81	1	2.22	5	6.10
มีเนื้อหาสาระสัมพันธ์สอดคล้องกับทรัพยากรและแนวโน้มของการพัฒนาท้องถิ่น	15	40.54	17	37.78	32	39.02
มีเนื้อหาสาระสอดคล้องและเป็นไปตามสภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น	8	21.62	10	22.22	18	21.95

จากตาราง 55 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารประมาณ 1 ใน 3 ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพโดยเน้นให้สอดคล้องกับลักษณะของหลักสูตรท้องถิ่น คือ มีเนื้อหาสาระสัมพันธ์สอดคล้องกับทรัพยากร และแนวโน้มของการพัฒนาท้องถิ่น (ร้อยละ 39.02)

รองลงมา คือ มีเนื้อหาสาระสอดคล้องและเป็นไปตามสภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น (ร้อยละ 21.95) และมีวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระสนองความต้องการของนักเรียนเฉพาะกลุ่ม (ร้อยละ 20.73)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหาร ประมาณ 1 ใน 3 ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพโดยเน้นให้สอดคล้องกับลักษณะของ หลักสูตรท้องถิ่น คือ มีเนื้อหาสาระสัมพันธ์สอดคล้องกับทรัพยากร และแนวโน้มของการพัฒนา ท้องถิ่น (ร้อยละ 40.54 และ 37.78 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ มี เนื้อหาสาระสอดคล้องและเป็นไปตามสภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น (ร้อยละ 21.62) และมีวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระสนองความต้องการของนักเรียนเฉพาะกลุ่ม (ร้อยละ 13.51) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ มีวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระสนองความต้องการของ นักเรียนเฉพาะกลุ่ม (ร้อยละ 26.67) และมีเนื้อหาสาระสอดคล้องและเป็นไปตามสภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น (ร้อยละ 22.22)

ตาราง 56 แสดงกลุ่มวิชาอาชีพที่โรงเรียนเปิดสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

กลุ่มวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มงานผลิต	25	67.57	28	62.22	53	64.63
กลุ่มงานบริการ	12	32.43	17	37.78	29	35.37
กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ	-	-	-	-	-	-
กลุ่มปฏิบัติงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 56 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ส่วนใหญ่เปิดสอนวิชาอาชีพในกลุ่มงานผลิต (ร้อยละ 64.63) และมีประมาณ 1 ใน 3 เปิดสอนกลุ่มงานบริการ (ร้อยละ 35.37)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่เปิดสอนวิชาอาชีพในกลุ่มงานผลิต (ร้อยละ 67.57 และ 62.22 ตามลำดับ) และมีประมาณ 1 ใน 3 เปิดสอนกลุ่มงานบริการ (ร้อยละ 32.43 และ 37.78 ตามลำดับ)

ตาราง 57 แสดงเกณฑ์ในการพิจารณาเปิดสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เกณฑ์ในการพิจารณาเปิดสอนวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความต้องการของนักเรียน	7	18.92	11	24.44	18	21.95
ความต้องการของผู้ปกครอง	-	-	-	-	-	-
อาชีพในท้องถิ่น	9	24.32	7	15.56	16	19.51
ความพร้อมของโรงเรียน	19	51.35	24	53.33	43	52.44
ความพร้อมของแหล่งวิทยาการ						
สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ	2	5.41	3	6.67	5	6.10

จากตาราง 57 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารประมาณครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณาเปิดสอนวิชาอาชีพ คือ ความพร้อมของโรงเรียน (ร้อยละ 52.44) รองลงมา คือ ความต้องการของนักเรียน (ร้อยละ 21.95) และอาชีพในท้องถิ่น (ร้อยละ 19.51)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารประมาณครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ในการพิจารณาเปิดสอนวิชาอาชีพ คือ ความพร้อมของโรงเรียน (ร้อยละ 51.35 และ 53.33 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ อาชีพในท้องถิ่น (ร้อยละ 24.32) และความต้องการของนักเรียน (ร้อยละ 18.92) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ ความต้องการของนักเรียน (ร้อยละ 24.44) และอาชีพในท้องถิ่น (ร้อยละ 15.56)

ตาราง 58 แสดงการส่งเสริมและสนับสนุนการเปิดสอนวิชาอาชีพในลักษณะต่าง ๆ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การส่งเสริมและสนับสนุนการเปิดสอนวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิชาชีบบนแบบครบวงจร	4	10.81	2	4.44	6	7.32
ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะและความสามารถทางด้านวิชาชีพให้สูงขึ้น	6	16.22	8	17.78	14	17.07
ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการฝึกปฏิบัติทั้งในทางการเรียนการสอนปกติและการจัดกิจกรรมสนับสนุน เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพให้มากขึ้น	24	64.86	30	66.67	54	65.85
ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีศูนย์ส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายผลผลิตของนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3	8.11	5	11.11	8	9.76

จากตาราง 58 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่ส่งเสริมและสนับสนุนการเปิดสอนวิชาอาชีพในลักษณะ ให้มีการฝึกปฏิบัติทั้งในการเรียนการสอนปกติและการจัดกิจกรรมการสนับสนุน เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพให้มากขึ้น (ร้อยละ 65.85) รองลงมา คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะและความสามารถทางด้านวิชาชีพให้สูงขึ้น (ร้อยละ 17.07) และมีเพียงส่วนน้อยส่งเสริมและสนับสนุนให้มีศูนย์ส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายผลผลิตของนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (ร้อยละ 9.76)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่ส่งเสริมและสนับสนุนการเปิดสอนวิชาอาชีพในลักษณะ ให้มีการฝึกปฏิบัติทั้งในการเรียนการสอนปกติ และการจัดกิจกรรมสนับสนุน เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพให้มากขึ้น (ร้อยละ 64.86 และ 66.67 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะและความสามารถทางด้านวิชาชีพให้สูงขึ้น (ร้อยละ 16.22) และส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิชาชีพแบบครบวงจร (ร้อยละ 10.81) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีทักษะและความสามารถทางด้านวิชาชีพให้สูงขึ้น (ร้อยละ 17.78) และส่งเสริมและสนับสนุนให้มีศูนย์ส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายผลผลิตของนักเรียน โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (ร้อยละ 11.11)

ตาราง 59 แสดงวิธีการสำรวจความพร้อมของครูผู้สอนก่อนจัดครูเข้าสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการสำรวจความพร้อมของครูผู้สอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สัมภาษณ์ครูผู้สอน	2	5.41	3	6.67	5	6.10
ใช้แบบสำรวจความถนัด	-	-	-	-	-	-
ใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ	-	-	-	-	-	-
ศึกษาจากประวัติการศึกษา	8	21.62	13	28.29	21	25.61
ประชุมปรึกษาหารือกับครูในโรงเรียน	27	72.97	29	64.44	56	68.29
ไม่มีการสำรวจ	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 59 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่สำรวจความพร้อมของครูผู้สอนก่อนจัดครูเข้าสอนวิชาอาชีพโดยประชุมปรึกษาหารือกับครูในโรงเรียน (ร้อยละ 68.29) รองลงมา คือ ศึกษาจากประวัติการศึกษา (ร้อยละ 25.61) และมีเพียงส่วนน้อยสัมภาษณ์ครูผู้สอน (ร้อยละ 6.10)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่สำรวจความพร้อมของครูผู้สอนก่อนจัดครูเข้าสอนวิชาอาชีพโดยประชุมปรึกษาหารือกับครูในโรงเรียน (ร้อยละ 72.97 และ 64.44 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ศึกษาจากประวัติการศึกษา (ร้อยละ 21.62 และ 28.29 ตามลำดับ) และมีเพียงส่วนน้อยสัมภาษณ์ครูผู้สอน (ร้อยละ 5.41 และ 6.67 ตามลำดับ)

ตาราง 60 แสดงวิธีการเตรียมครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการเตรียมครูผู้สอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดประชุมชี้แจงการใช้หลักสูตร	10	27.03	12	26.67	22	26.83
ส่งครูเข้ารับการอบรม/สัมมนาตาม หน่วยงานที่จัด	22	59.46	18	40.00	40	48.78
จัดไปศึกษาดูงานนอกสถานที่	1	2.70	2	4.44	3	3.66
แจกเอกสารหลักสูตรให้ครูศึกษาด้วยตนเอง	4	10.81	13	28.89	17	20.73

จากตาราง 60 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งเตรียมครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพโดย ส่งครูเข้ารับการอบรม/สัมมนาตามหน่วยงานที่จัด (ร้อยละ 48.78) รองลงมา คือ จัดประชุมชี้แจงการใช้หลักสูตร (ร้อยละ 26.83) และแจกเอกสารหลักสูตรให้ครูศึกษาด้วยตนเอง (ร้อยละ 20.73)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งเตรียมครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพโดยส่งครูเข้ารับการอบรม/สัมมนาตามหน่วยงานที่จัด (ร้อยละ 59.46) รองลงมา คือ จัดประชุมชี้แจงการใช้หลักสูตร (ร้อยละ 27.03) และแจกเอกสารหลักสูตรให้ครูศึกษาด้วยตนเอง (ร้อยละ 10.81) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งส่งครูเข้ารับการอบรม/สัมมนา (ร้อยละ 40) รองลงมา คือ แจกเอกสารหลักสูตรให้ครูศึกษาด้วยตนเอง (ร้อยละ 28.89) และจัดประชุมชี้แจงการใช้หลักสูตร (ร้อยละ 26.67)

ตาราง 61 แสดงวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการพัฒนาสมรรถภาพทางการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการพัฒนาสมรรถภาพทางการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดประชุมปฏิบัติการ	4	10.81	3	6.67	7	8.54
สนับสนุนให้ลาศึกษาต่อ	-	-	1	2.22	1	1.22
จัดไปศึกษาต่องานนอกสถานที่	5	13.51	5	11.11	10	12.19
ส่งครูเข้ารับการอบรม/สัมมนา	28	75.68	36	80.00	64	78.05

จากตาราง 61 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่พัฒนาสมรรถภาพทางการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอนโดย ส่งครูเข้ารับการอบรม/สัมมนา (ร้อยละ 78.05) มีเพียงส่วนน้อยจัดไปศึกษาต่องานนอกสถานที่ (ร้อยละ 12.19) และจัดประชุมปฏิบัติการ (ร้อยละ 8.54)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่พัฒนาสมรรถภาพทางการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอนโดย ส่งครูเข้ารับการอบรม/สัมมนา (ร้อยละ 75.68 และ 80 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยจัดไปศึกษาต่องานนอกสถานที่ (ร้อยละ 13.51 และ 11.11 ตามลำดับ) และจัดประชุมปฏิบัติการ (ร้อยละ 10.81 และ 6.67 ตามลำดับ)

ตาราง 62 แสดงวิธีการจัดครูเข้าสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการจัดครูเข้าสอนวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูทุกคนในโรงเรียนประชุมปรึกษาหารือและตัดสินใจร่วมกัน	24	64.86	34	75.56	58	70.73
ผู้บริหารดำเนินการร่วมกับฝ่ายวิชาการของโรงเรียน	11	29.73	8	17.78	19	23.17
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเป็นผู้ตัดสินใจ	-	-	1	2.22	1	1.22
ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง	2	5.41	2	4.44	4	4.88

จากตาราง 62 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดครูเข้าสอนวิชาอาชีพโดย ครูทุกคนในโรงเรียนประชุมปรึกษาหารือและตัดสินใจร่วมกัน (ร้อยละ 70.73) รองลงมา คือ ผู้บริหารดำเนินการร่วมกับฝ่ายวิชาการของโรงเรียน (ร้อยละ 23.17) และมีเพียงส่วนน้อยที่ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง (ร้อยละ 4.88)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดครูเข้าสอนวิชาอาชีพโดย ครูทุกคนในโรงเรียนประชุมปรึกษาหารือและตัดสินใจร่วมกัน (ร้อยละ 64.86 และ 75.56 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ผู้บริหารดำเนินการร่วมกับฝ่ายวิชาการของโรงเรียน (ร้อยละ 29.73 และ 17.78 ตามลำดับ) และมีเพียงส่วนน้อยที่ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง (ร้อยละ 5.41 และ 4.44 ตามลำดับ)

ตาราง 63 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาจัดครูเข้าสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาจัดครูเข้าสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จัดตามวุฒิการศึกษาวิชาอาชีพ	15	40.54	28	62.22	43
จัดตามความสนใจและสมัครใจ	10	27.03	12	26.67	22	26.83
จัดครูที่ผ่านการอบรม/สัมมนาหลักสูตรวิชาอาชีพ	12	32.43	5	11.11	17	20.73

จากตาราง 63 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารประมาณครึ่งหนึ่ง ใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการพิจารณาจัดครูเข้าสอนโดย จัดตามวุฒิการศึกษาวิชาอาชีพ (ร้อยละ 52.44) รองลงมา คือ จัดตามความสนใจและสมัครใจ (ร้อยละ 26.83) และ จัดครูที่ผ่านการอบรม/สัมมนาหลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 20.73)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่ง ใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการพิจารณาจัดครูเข้าสอนโดย จัดตามวุฒิการศึกษาวิชาอาชีพ (ร้อยละ 40.54) รองลงมา คือ จัดครูที่ผ่านการอบรม/สัมมนาหลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 32.43) และ จัดตามความสนใจและสมัครใจ (ร้อยละ 27.03) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่จัดตามวุฒิการศึกษาวิชาอาชีพ (ร้อยละ 62.22) รองลงมา คือ จัดตามความสนใจและสมัครใจ (ร้อยละ 26.67) และจัดครูที่ผ่านการอบรม/สัมมนาหลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 11.11)

ตาราง 64 แสดงวิธีการจัดบริการเอกสารหลักสูตรวิชาอาชีพให้กับครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการจัดบริการเอกสารหลักสูตร	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดไว้ในห้องสมุดของโรงเรียนแต่ไม่มีบริการยืม	-	-	-	-	-	-
จัดไว้ในห้องสมุดของโรงเรียนและมีบริการยืม	4	10.81	6	13.33	10	12.19
มอบเอกสารหลักสูตรให้ครูผู้สอนนำไปใช้โดยตรงเป็นบางเล่มและบางเล่มจัดเก็บไว้ในห้องสมุด	33	89.19	39	86.67	72	87.81

จากตาราง 64 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดบริการเอกสารหลักสูตรวิชาอาชีพให้กับครูผู้สอนโดย มอบเอกสารหลักสูตรให้ครูผู้สอนนำไปใช้โดยตรงเป็นบางเล่มและบางเล่มจัดเก็บไว้ในห้องสมุด (ร้อยละ 87.81) มีเพียงส่วนน้อยจัดไว้ในห้องสมุดโรงเรียนและมีบริการยืม (ร้อยละ 12.19)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดบริการเอกสารหลักสูตรวิชาอาชีพให้กับครูผู้สอนโดย มอบเอกสารหลักสูตรให้ครูผู้สอนนำไปใช้โดยตรงเป็นบางเล่มและบางเล่มจัดเก็บไว้ในห้องสมุด (ร้อยละ 89.19 และ 86.67 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยจัดไว้ในห้องสมุดของโรงเรียนและมีบริการยืม (ร้อยละ 10.81 และ 13.33 ตามลำดับ)

ตาราง 65 แสดงสภาพสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สภาพสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี และมีเพียงพอ	2	5.41	-	-	2	2.44
อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี แต่มีไม่เพียงพอ	23	62.16	31	68.89	54	65.85
มีสภาพชำรุดทรุดโทรม แต่มีเพียงพอ	-	-	-	-	-	-
มีสภาพชำรุดทรุดโทรม และมีไม่เพียงพอ	12	32.43	14	31.11	26	31.71

จากตาราง 65 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ส่วนใหญ่มีสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี แต่มีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 65.85) รองลงมา คือ มีสภาพชำรุดทรุดโทรม และมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 31.71) และมีเพียงส่วนน้อยอยู่ในสภาพใช้งานได้และมีเพียงพอ (ร้อยละ 2.44)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่มีสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี แต่มีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 62.16 และ 68.89 ตามลำดับ) รองลงมา คือ มีสภาพชำรุดทรุดโทรม และมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 32.43 และ 31.11 ตามลำดับ)

ตาราง 66 แสดงวิธีการจัดเก็บและบริการสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาด
โรงเรียน

วิธีการจัดเก็บและบริการสื่อการเรียน การสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มอบหมายให้ครูผู้สอนเป็นผู้เก็บรักษาสื่อเอง	13	35.13	13	28.89	26	31.71
จัดเก็บไว้ในห้องสมุด และมีบริการยืม	6	16.22	4	8.89	10	12.19
จัดเก็บไว้ในห้องสมุด แต่ไม่มีบริการยืม	-	-	-	-	-	-
จัดเก็บไว้ในห้องสื่อ และมีบริการยืม	18	48.65	28	62.22	46	56.10
จัดเก็บไว้ในห้องสื่อ แต่ไม่มีบริการยืม	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 66 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งจัดเก็บและบริการสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้กับครูผู้สอนโดย จัดเก็บไว้ในห้องสื่อ และมีบริการยืม (ร้อยละ 56.10) รองลงมา คือ มอบหมายให้ครูผู้สอนเป็นผู้เก็บรักษาสื่อเอง (ร้อยละ 31.71) และจัดเก็บไว้ในห้องสมุด และมีบริการยืม (ร้อยละ 12.19)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งจัดเก็บและบริการสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้กับครูผู้สอนโดยจัดเก็บไว้ในห้องสมุด และมีบริการยืม (ร้อยละ 48.65) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดเก็บไว้ในห้องสื่อ และมีบริการยืม (ร้อยละ 62.22) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ คือ มอบหมายให้ครูผู้สอนเป็นผู้เก็บรักษาสื่อเอง (ร้อยละ 35.13 และ 28.89 ตามลำดับ) และจัดเก็บไว้ในห้องสมุด และมีบริการยืม (ร้อยละ 16.22 และ 8.89 ตามลำดับ)

ตาราง 67 แสดงแหล่งที่ได้มาของสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งที่ได้มาของสื่อการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับจัดสรรจากทางราชการ	23	62.16	26	57.78	49	59.75
โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง	6	16.22	16	35.56	22	26.83
ติดต่อขอบริจาคจากหน่วยงานต่าง ๆ	-	-	2	4.44	2	2.44
ขอยืมจากศูนย์วิชาการกลุ่ม	3	8.11	1	2.22	4	4.88
จัดซื้อด้วยเงินงบประมาณของทางราชการ	4	10.81	-	-	4	4.88
จัดซื้อด้วยเงินของโรงเรียน	1	2.70	-	-	1	1.22

จากตาราง 67 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่ง ได้สื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพมาโดย ได้รับจัดสรรจากทางราชการ (ร้อยละ 59.75) รองลงมา คือ โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง (ร้อยละ 26.83) มีเพียงส่วนน้อยขอยืมจากศูนย์วิชาการกลุ่ม และจัดซื้อด้วยเงินงบประมาณของทางราชการ (ร้อยละ 4.88 เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนใหญ่ได้สื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพมาโดย ได้รับจัดสรรจากทางราชการ (ร้อยละ 62.16) รองลงมา คือ โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง (ร้อยละ 16.22) และจัดซื้อด้วยเงินงบประมาณของทางราชการ (ร้อยละ 10.81) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งได้รับจัดสรรจากทางราชการ (ร้อยละ 57.78) รองลงมา คือ โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง (ร้อยละ 35.56) และมีเพียงส่วนน้อยติดต่อขอบริจาคจากหน่วยงานต่าง ๆ (ร้อยละ 4.44)

ตาราง 68 แสดงสถานที่ที่โรงเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้ในการสอนหรือฝึกงานอาชีพ
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สถานที่สอนหรือฝึกงานอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ห้องเรียนเฉพาะอาชีพในโรงเรียน	21	56.76	16	35.56	37	45.12
โรงฝึกงานอาชีพในโรงเรียน	12	32.43	18	40.00	30	36.58
สถานประกอบการในท้องถิ่น	1	2.70	2	4.44	3	3.66
สถานประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น	3	8.11	5	11.11	8	9.76
โรงเรียนมัธยมที่อยู่ใกล้เคียงกัน	-	-	1	2.22	1	1.22
สถานที่ในบริเวณโรงเรียน	-	-	3	6.67	3	3.66

จากตาราง 68 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนวิชาอาชีพใช้สถานที่ในการสอนหรือฝึกงาน คือ ห้องเรียนเฉพาะอาชีพในโรงเรียน (ร้อยละ 45.12) รองลงมา คือ โรงฝึกงานอาชีพในโรงเรียน (ร้อยละ 36.58) และมีเพียงส่วนน้อยที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ใช้สถานประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น (ร้อยละ 9.76)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนวิชาอาชีพใช้ห้องเรียนเฉพาะอาชีพในโรงเรียน (ร้อยละ 56.76) รองลงมา คือ โรงฝึกงานอาชีพในโรงเรียน (ร้อยละ 32.43) และมีเพียงส่วนน้อยที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ใช้สถานประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น (ร้อยละ 8.11) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนวิชาอาชีพใช้โรงฝึกงานอาชีพในโรงเรียน (ร้อยละ 40) รองลงมา คือ ห้องเรียนเฉพาะอาชีพในโรงเรียน (ร้อยละ 35.56) และสถานประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น (ร้อยละ 11.11)

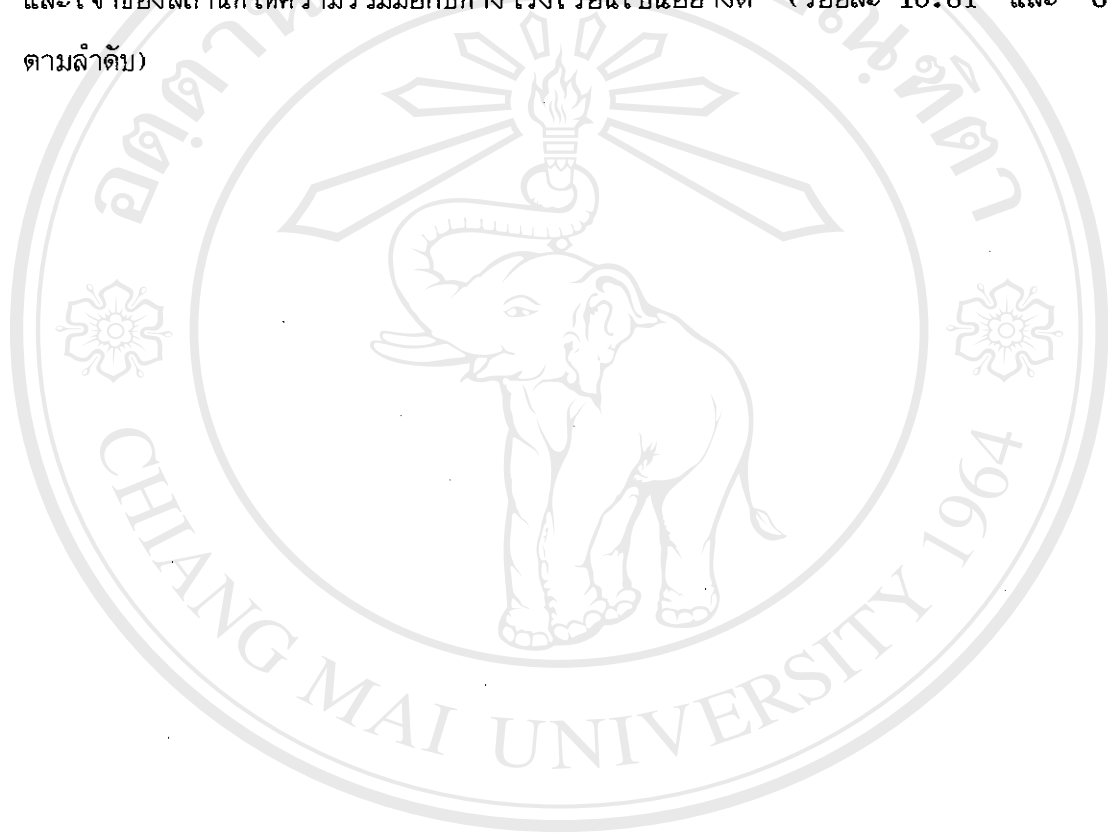
ตาราง 69 แสดงเกณฑ์ที่ใช้ในการเลือกแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระที่ใช้สอนหรือฝึกงานอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

เกณฑ์ที่ใช้ในการเลือก	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะงานที่ปฏิบัติตรงกับลักษณะวิชาที่						
เปิดสอน	19	51.35	31	68.89	50	60.97
เจ้าของสถานที่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี	4	10.81	3	6.67	7	8.54
มีวัสดุอุปกรณ์ประกอบการฝึกปฏิบัติที่ช่วย						
สร้างเสริมประสบการณ์ให้นักเรียน	11	29.73	10	22.22	21	25.61
การคมนาคมสะดวก	-	-	1	2.22	1	1.22
สามารถทำการทดสอบเพื่อวัดผลและประเมินผลได้	3	8.11	-	-	3	3.66

จากตาราง 69 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการเลือกแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระสำหรับสอนหรือฝึกงานอาชีพ คือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติตรงกับลักษณะวิชาที่เปิดสอน (ร้อยละ 60.97) รองลงมาคือ มีวัสดุอุปกรณ์ประกอบการฝึกปฏิบัติที่ช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ให้นักเรียน (ร้อยละ 25.61) และมีเพียงส่วนน้อยใช้เกณฑ์เจ้าของสถานที่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี (ร้อยละ 8.54)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารประมาณครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการเลือกแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

สำหรับสอนหรือฝึกงานอาชีพ คือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติตรงกับลักษณะวิชาที่เปิดสอน (ร้อยละ 51.35) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์ลักษณะงานที่ปฏิบัติตรงกับลักษณะวิชาที่เปิดสอน (ร้อยละ 68.89) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ คือ มีวัสดุอุปกรณ์ประกอบการฝึกปฏิบัติที่ช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ให้นักเรียน (ร้อยละ 29.73 และ 22.22 ตามลำดับ) และเจ้าของสถานที่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี (ร้อยละ 10.81 และ 6.67 ตามลำดับ)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 70 แสดงแหล่งค้ำค้ำทางด้านหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพที่โรงเรียนจัดไว้บริการ
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งค้ำค้ำทางด้านหลักสูตรและการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ห้องสมุดโรงเรียน	33	89.19	36	80.00	69	84.15
ศูนย์วิชาการโรงเรียน	4	10.81	9	20.00	13	15.85
มุมวิชาอาชีพ	3	8.11	14	31.11	17	20.73
ห้องผลิตและบริการสื่อการเรียนการสอน	18	48.65	26	57.78	44	53.66
มุมแนะนำหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพ	9	24.32	6	13.33	15	18.29

จากตาราง 70 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดแหล่งค้ำค้ำทางด้านหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพไว้ให้ครูผู้สอนและนักเรียน ได้ศึกษาค้นคว้า คือ ห้องสมุดโรงเรียน (ร้อยละ 84.15) รองลงมา คือ ห้องผลิตและบริการสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 53.66) และมุมวิชาอาชีพ (ร้อยละ 20.73)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้จัดแหล่งค้ำค้ำทางด้านหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพไว้ในลักษณะของห้องสมุดโรงเรียน (ร้อยละ 89.19 และ 80 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ ห้องผลิตและบริการสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 48.65) และมุมแนะนำหลักสูตรและการสอนวิชาอาชีพ (ร้อยละ 24.32) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ ห้องผลิตและบริการสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 57.78) และมุมวิชาอาชีพ (ร้อยละ 31.11)

ตาราง 71 แสดงวิธีการนำแหล่งวิทยาการท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน
วิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการนำแหล่งวิทยาการท้องถิ่นมาใช้	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การส่งนักเรียนไปฝึกงาน	-	-	-	-	-	-
การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาบรรยาย	23	62.16	26	57.78	49	59.75
การพานักเรียนไปทัศนศึกษา	14	37.84	15	33.33	29	35.37
ไม่เคยนำมาใช้	-	-	4	8.89	4	4.88

จากตาราง 71 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งนำแหล่ง
วิทยาการท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดย การเชิญวิทยากรท้องถิ่น
มาบรรยาย (ร้อยละ 59.75) รองลงมา คือ การพานักเรียนไปทัศนศึกษา (ร้อยละ 35.37)
และมีเพียงส่วนน้อยไม่เคยนำมาใช้ (ร้อยละ 4.88)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารส่วนใหญ่ นำแหล่ง
วิทยาการท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดยการเชิญวิทยากรท้องถิ่น
มาบรรยาย (ร้อยละ 62.16) และมีประมาณ 1 ใน 3 พานักเรียนไปทัศนศึกษา (ร้อยละ
37.84) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาบรรยาย (ร้อยละ
57.78) รองลงมา คือ การพานักเรียนไปทัศนศึกษา (ร้อยละ 33.33) และมีเพียงส่วนน้อย
ไม่เคยนำมาใช้ (ร้อยละ 8.89)

ตาราง 72 แสดงวิธีการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

วิธีการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สามารถเยี่ยมชมชั้นเรียนและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน	16	43.24	24	53.33	40	48.78
การนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงานของครู	12	32.43	13	28.89	25	30.49
ตรวจสอบเอกสารต่างๆ เช่น แผนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน	7	18.92	7	15.56	14	17.07
	2	5.41	1	2.22	3	3.66

จากตาราง 72 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพโดย การเยี่ยมชมชั้นเรียนและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 48.78) รองลงมา คือ การนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงานของครู (ร้อยละ 30.49) และตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ (ร้อยละ 17.07)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพโดย การเยี่ยมชมชั้นเรียนและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 43.24) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารประมาณครึ่งหนึ่ง ใช้การเยี่ยมชมชั้นเรียนและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 53.33) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ คือ การนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงานของครู (ร้อยละ 32.43 และ 28.89 ตามลำดับ) และตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ (ร้อยละ 18.92 และ 15.56 ตามลำดับ)

ตาราง 73 แสดงผู้ทำหน้าที่นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาด
โรงเรียน

ผู้ทำหน้าที่นิเทศและติดตามผลการ ใช้หลักสูตร	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร โรงเรียน	17	45.95	21	46.67	38	46.34
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	4	10.81	10	22.22	14	17.07
ครูวิชาการ โรงเรียน	9	24.32	2	4.44	11	13.42
คณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน	6	16.22	7	15.56	13	15.85
ครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมาย	1	2.70	2	4.44	3	3.66
ผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	-	-	3	6.67	3	3.66

จากตาราง 73 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งเป็นผู้ทำ
หน้าที่ในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 46.34) รองลงมา คือ ผู้ช่วย
ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ (ร้อยละ 17.07) และคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน (ร้อยละ
15.85)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหาร
เกือบครึ่งหนึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ (ร้อยละ 45.95
และ 46.67 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ ครูวิชาการโรงเรียน (ร้อยละ
24.32) และคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน (ร้อยละ 16.22) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ (ร้อยละ 22.22) และคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน (ร้อยละ
15.56)

ตาราง 74 แสดงกำหนดเวลาในการนิเทศครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

กำหนดเวลาในการนิเทศ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ดำเนินการนิเทศ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	6	16.22	2	4.44	8
ดำเนินการนิเทศ เดือนละ 1 ครั้ง	14	37.84	25	55.56	39	47.56
ดำเนินการนิเทศ เดือนละ 2 ครั้ง	5	13.51	5	11.11	10	12.19
ไม่มีกำหนดที่แน่นอน	12	32.43	13	28.89	25	30.49

จากตาราง 74 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งกำหนดให้มีการนิเทศครูผู้สอนวิชาอาชีพ เดือนละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 47.56) รองลงมา คือ ไม่มีกำหนดที่แน่นอน (ร้อยละ 30.49) และดำเนินการนิเทศ เดือนละ 2 ครั้ง (ร้อยละ 12.19)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารประมาณ 1 ใน 3 กำหนดให้มีการนิเทศครูผู้สอนวิชาอาชีพ เดือนละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 37.84) รองลงมา คือ ไม่มีกำหนดที่แน่นอน (ร้อยละ 32.43) และดำเนินการนิเทศสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 16.22) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งกำหนดให้มีการนิเทศเดือนละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 55.56) รองลงมา คือ ไม่มีกำหนดที่แน่นอน (ร้อยละ 28.89) และดำเนินการนิเทศ เดือนละ 2 ครั้ง (ร้อยละ 11.11)

ตาราง 75 แสดงการนำผลการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีวมาใช้ประโยชน์
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การนำผลการนิเทศและติดตามผลการใช้ หลักสูตรมาใช้ประโยชน์	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปรับปรุงการเรียนการสอน	26	70.27	35	77.78	61	74.38
ปรับปรุงโครงการปฏิบัติงาน	4	10.81	3	6.78	7	8.54
เก็บไว้เป็นหลักฐานของโรงเรียน	-	-	-	-	-	-
รายงานผลต่อสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	-	-	-	-	-	-
เก็บไว้เป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้ หลักสูตรในภาคเรียนต่อไป	5	13.51	2	4.44	7	8.54
เก็บไว้เป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้ หลักสูตรในปีการศึกษาต่อไป	2	5.41	5	11.11	7	8.54

จากตาราง 75 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่ นำผลการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีวมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน (ร้อยละ 74.38) มีเพียงส่วนน้อยที่นำมาปรับปรุงโครงการปฏิบัติงาน เก็บไว้เป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้หลักสูตรในภาคเรียนต่อไป และเก็บไว้เป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้หลักสูตรในปีการศึกษาต่อไป (ร้อยละ 8.54 เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่ นำผลการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีวมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน (ร้อยละ 70.27 และ 77.78 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยในโรงเรียนขนาดกลาง ที่เก็บไว้เป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้หลักสูตรในภาคเรียนต่อไป (ร้อยละ 13.51) และปรับปรุงโครงการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 10.81) และมีเพียงส่วนน้อยในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่เก็บไว้เป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้หลักสูตรในปีการศึกษาต่อไป (ร้อยละ 11.11) และปรับปรุงโครงการปฏิบัติงาน (ร้อยละ 6.78)

ตาราง 76 แสดงแหล่งที่มาของนวัตกรรมทางการสอนหรือรูปแบบวิธีสอนใหม่ ๆ ที่นำมาเผยแพร่
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

แหล่งที่มาของนวัตกรรมทางการสอน หรือรูปแบบวิธีสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นำมาจากผลงานการวิจัย	2	5.41	-	-	2	2.44
นำมาจากบทความ วารสารต่าง ๆ	5	13.51	10	22.22	15	18.29
นำมาจากเอกสารที่หน่วยงานจัดทำขึ้น	24	64.86	23	51.11	47	57.32
ร่วมกับครูผู้สอนจัดทำขึ้นมาเอง	2	5.41	5	11.11	7	8.54
ไม่เคยนำมาเผยแพร่	4	10.81	7	15.56	11	13.41

จากตาราง 76 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งนำนวัตกรรม
ทางการสอนหรือรูปแบบวิธีสอนใหม่ ๆ มาเผยแพร่แก่ครูผู้สอนวิชาอาชีพ โดยนำมาจากเอกสารที่
หน่วยงานจัดทำขึ้น (ร้อยละ 57.32) รองลงมา คือ นำมาจากบทความ วารสารต่างๆ (ร้อยละ
18.29) และมีเพียงส่วนน้อยร่วมกับครูผู้สอนจัดทำขึ้นมาเอง (ร้อยละ 8.54)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารส่วนใหญ่นำ
นวัตกรรมทางการสอนหรือรูปแบบวิธีสอนใหม่ ๆ มาเผยแพร่แก่ครูผู้สอนวิชาอาชีพ โดย นำมาจาก
เอกสารที่หน่วยงานจัดทำขึ้น (ร้อยละ 64.86) รองลงมา คือ นำมาจากบทความ วารสารต่างๆ
(ร้อยละ 13.51) มีเพียงส่วนน้อยนำมาจากผลงานการวิจัย และร่วมกับครูผู้สอนจัดทำขึ้นมาเอง
(ร้อยละ 5.41 เท่ากัน) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารประมาณครึ่งหนึ่งนำมาจากเอกสารที่
หน่วยงานจัดทำขึ้น (ร้อยละ 51.11) รองลงมา คือ นำมาจากบทความ วารสารต่างๆ (ร้อยละ
22.22) และร่วมกับครูผู้สอนจัดทำขึ้นมาเอง (ร้อยละ 11.11)

ตาราง 77 แสดงชนิดของนวัตกรรมทางการสอนหรือรูปแบบวิธีสอนใหม่ๆ ที่ผู้บริหารนำมาเผยแพร่แก่ครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ชนิดของนวัตกรรมหรือรูปแบบวิธีสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ	21	56.67	32	71.11	53	64.63
การสอนแบบเป็นทีม	5	13.51	2	4.44	7	8.54
การสอน โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้	3	8.11	1	2.22	4	4.88
การสอน โดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูป	4	10.81	3	6.67	7	8.54
ไม่เคยนำมาเผยแพร่	4	10.81	7	15.56	11	13.41

จากตาราง 77 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่นำนวัตกรรมทางการสอนหรือรูปแบบวิธีสอนใหม่ๆ มาเผยแพร่แก่ครูผู้สอน คือ การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ (ร้อยละ 64.63) มีเพียงส่วนน้อยที่นำการสอนแบบเป็นทีม และการสอนโดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูปมาเผยแพร่ (ร้อยละ 8.54 เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งนำนวัตกรรมทางการสอนหรือรูปแบบวิธีสอนใหม่ ๆ มาเผยแพร่แก่ครูผู้สอนวิชาอาชีพ คือ การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ (ร้อยละ 56.67) รองลงมา คือ การสอนแบบเป็นทีม (ร้อยละ 13.51) และการสอนโดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูป (ร้อยละ 10.81) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่นำการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการมาเผยแพร่ (ร้อยละ 71.11) มีเพียงส่วนน้อยนำการสอนโดยใช้แบบเรียนสำเร็จรูปมาเผยแพร่ (ร้อยละ 6.67)

ตาราง 78 แสดงรูปแบบการเผยแพร่นวัตกรรมทางการสอนหรือรูปแบบวิธีสอนใหม่ๆ แก่ครูผู้สอน
วิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

รูปแบบการเผยแพร่นวัตกรรม	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสาธิตการสอนด้วยตนเอง	-	-	1	2.22	1	1.22
เชิญวิทยากรมาสาธิตการสอน	2	5.41	3	6.67	5	6.10
จัดเอกสารงานวิจัยให้ครูศึกษา	20	54.05	22	48.89	42	51.22
อธิบายรายละเอียดวิธีสอนให้ครูทราบ	10	27.03	6	13.33	16	19.51
นำมาให้ครูทดลองสอน	1	2.70	6	13.33	7	8.54
ไม่เคยนำมาเผยแพร่	4	10.81	7	15.56	11	13.41

จากตาราง 78 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารประมาณครึ่งหนึ่งใช้รูปแบบในการเผยแพร่นวัตกรรมทางการสอนหรือรูปแบบวิธีสอนใหม่ ๆ แก่ครูผู้สอนวิชาอาชีพ คือ จัดเอกสารงานวิจัยให้ครูศึกษา (ร้อยละ 51.22) รองลงมา คือ อธิบายรายละเอียดวิธีสอนให้ครูทราบ (ร้อยละ 19.51) และมีเพียงส่วนน้อยนำมาให้ครูทดลองสอน (ร้อยละ 8.54)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่งใช้รูปแบบในการเผยแพร่นวัตกรรมทางการสอนหรือรูปแบบวิธีสอนใหม่ๆ แก่ครูผู้สอนวิชาอาชีพ คือ จัดเอกสารงานวิจัยให้ครูศึกษา (ร้อยละ 54.05 และ 48.89 ตามลำดับ) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลาง คือ อธิบายรายละเอียดวิธีสอนให้ครูทราบ (ร้อยละ 27.03) และมีเพียงส่วนน้อยเชิญวิทยากรมาสาธิตการสอน (ร้อยละ 5.41) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ อธิบายรายละเอียดวิธีสอนให้ครูทราบ และนำมาให้ครูทดลองสอน (ร้อยละ 13.33 เท่ากัน)

3. ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ

ตาราง 79 แสดงปัญหาในการจัดทำแผนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการจัดทำแผนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ	31	39.24	42	36.84	73
ขาดเอกสารประกอบการจัดทำ	48	60.76	68	59.65	116	60.10
ไม่มีเวลาจัดทำ	-	-	4	3.51	4	2.07

จากตาราง 79 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการจัดทำแผนการสอน คือ ขาดเอกสารประกอบการจัดทำ (ร้อยละ 60.10) รองลงมา คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ (ร้อยละ 37.83) และมีเพียงส่วนน้อยไม่มีเวลาจัดทำ (ร้อยละ 2.07)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ขาดเอกสารประกอบการจัดทำ (ร้อยละ 60.76 และ 59.65 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ (ร้อยละ 39.24 และ 36.84 ตามลำดับ)

ตาราง 80 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้	35	44.30	44	38.60	79	40.93
ไม่สามารถกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ระดับบทเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาได้	8	10.13	7	6.14	15	7.77
ไม่สามารถกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับคาบเวลาที่ใช้สอน	5	6.33	6	5.26	11	5.70
ขาดเอกสารที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้	23	29.11	42	36.84	65	33.68
ขาดบุคลากรที่จะให้คำแนะนำในการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้	8	10.13	15	13.16	23	11.92

จากตาราง 80 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 40.93) รองลงมา คือ ขาดเอกสารที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 33.68) และขาดบุคลากรที่จะให้คำแนะนำในการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 11.92)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 44.30) รองลงมา คือ ขาดเอกสารที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 29.11) ไม่สามารถกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ระดับบทเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาได้ และขาดบุคลากรที่จะให้คำแนะนำในการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 10.13 เท่ากัน) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณ 1 ใน 3 ขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 38.60) รองลงมา คือ ขาดเอกสารที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 36.84) และขาดบุคลากรที่จะให้คำแนะนำในการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 13.16)

ตาราง 81 แสดงปัญหาในการกำหนดเนื้อหาวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาในการกำหนดเนื้อหาวิชา	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	12	15.19	13	11.40	25	12.95
ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น	46	58.23	49	42.98	95	49.22
ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับจำนวนคาบเวลาเรียน	16	20.25	25	21.93	41	21.25
เนื้อหายากต่อการจัดการเรียนการสอน	-	-	16	14.04	16	8.29
เนื้อหามากเกินไป	4	5.06	11	9.65	15	7.77
ขาดเอกสารประกอบการกำหนดเนื้อหา	1	1.27	-	-	1	0.52

จากตาราง 81 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาในการกำหนดเนื้อหาวิชา คือ ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น (ร้อยละ 49.22) รองลงมา คือ ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับจำนวนคาบเวลาเรียน (ร้อยละ 21.25) และ ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 12.95)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกินครึ่งหนึ่งประสบปัญหาในการกำหนดเนื้อหาวิชา คือ ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น (ร้อยละ 58.23) รองลงมา คือ ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับจำนวนคาบเวลาเรียน (ร้อยละ 20.25) และ ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้อง

กับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 15.19) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่ง ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น (ร้อยละ 42.98) รองลงมา คือ ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับจำนวนคาบเวลาเรียน (ร้อยละ 21.93) และเนื้อหายากต่อการจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 14.04)

ตาราง 82 แสดงปัญหาในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพของผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สามารถกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	34	43.04	23	20.18	57	29.53
ไม่สามารถกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหา	12	15.19	8	7.02	20	10.36
ไม่สามารถกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับจำนวนคาบเวลาเรียน	4	5.06	20	17.54	24	12.44
ไม่สามารถกำหนดกิจกรรมที่เน้นทักษะกระบวนการทั้ง 9 ประการได้ครบ	29	36.71	61	53.51	90	46.63
ไม่มีปัญหา	-	-	2	1.75	2	1.04

จากตาราง 82 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ไม่สามารถกำหนดกิจกรรมที่เน้นทักษะกระบวนการทั้ง 9 ประการได้ครบ (ร้อยละ 46.63) รองลงมา คือ ไม่สามารถกำหนดกิจกรรม

ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 29.53) และไม่สามารถกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับจำนวนคาบเวลาเรียน (ร้อยละ 12.44)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพ เกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ไม่สามารถกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 43.04) รองลงมา คือ ไม่สามารถกำหนดกิจกรรมที่เน้นทักษะกระบวนการทั้ง 9 ประการได้ครบ (ร้อยละ 36.71) และไม่สามารถกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหา (ร้อยละ 15.19) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพ ประมาณครึ่งหนึ่ง ไม่สามารถกำหนดกิจกรรมที่เน้นทักษะกระบวนการทั้ง 9 ประการได้ครบ (ร้อยละ 53.51) รองลงมา คือ ไม่สามารถกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 20.18) และไม่สามารถกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับจำนวนคาบเวลาเรียน (ร้อยละ 17.54)

ตาราง 83 แสดงปัญหาในการกำหนดสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สามารถกำหนดสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	29	36.71	27	23.68	56	29.02
ไม่สามารถกำหนดสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา	5	6.33	15	13.16	20	10.36
ไม่สามารถกำหนดสื่อให้เหมาะกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน	9	11.39	13	11.40	22	11.40
ไม่สามารถกำหนดสื่อให้เหมาะสมกับจำนวนและกลุ่มของผู้เรียน	36	45.57	58	50.88	94	48.70
ไม่มีปัญหา	-	-	1	0.88	1	0.52

จากตาราง 83 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน คือ ไม่สามารถกำหนดสื่อให้เหมาะสมกับจำนวนและกลุ่มของผู้เรียน (ร้อยละ 48.70) รองลงมา คือ ไม่สามารถกำหนดสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 29.02) และไม่สามารถกำหนดสื่อให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน (ร้อยละ 11.40)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน คือ ไม่สามารถกำหนดสื่อให้เหมาะสมกับจำนวนและกลุ่มของผู้เรียน (ร้อยละ 45.57) รองลงมา คือ ไม่สามารถกำหนดสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 36.71) และไม่สามารถกำหนดสื่อให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพ

ของผู้เรียน (ร้อยละ 11.39) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณครึ่งหนึ่ง ไม่สามารถกำหนดสื่อให้เหมาะสมกับจำนวนและกลุ่มของผู้เรียน (ร้อยละ 50.88) รองลงมา คือ ไม่สามารถกำหนดสื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 23.68) และไม่สามารถกำหนดสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา (ร้อยละ 13.16)

ตาราง 84 แสดงปัญหาในการกำหนดวิธีการ/เครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาในการกำหนดวิธีการ/ เครื่องมือวัดผลและประเมินผล	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่สามารถกำหนดวิธีการ/ เครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	28	35.44	42	36.84	70	36.27
ไม่สามารถกำหนดวิธีการ/ เครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ครอบคลุมเนื้อหา	51	64.56	71	62.28	122	63.21
ไม่มีปัญหา	-	-	1	0.88	1	0.52

จากตาราง 84 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ ประสบปัญหาในการกำหนดวิธีการ/เครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียน คือ ไม่สามารถกำหนดวิธีการ/เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมเนื้อหา (ร้อยละ 63.21) รองลงมาคือ ไม่สามารถกำหนดวิธีการ/เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 36.27) และมีน้อยมากที่ไม่มีปัญหา (ร้อยละ 0.52)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการกำหนดวิธีการ/เครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียน คือ ไม่สามารถกำหนดวิธีการ/เครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหา (ร้อยละ 64.56 และ 62.28 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ไม่สามารถกำหนดวิธีการ/เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 35.44 และ 36.84 ตามลำดับ)

ตาราง 85 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมตัวในการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมตัวในการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการอบรม/ประชุมชี้แจง เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	23	29.11	30	26.32	53	27.46
ผู้บริหารขาดการวางแผนล่วงหน้า ในการเตรียมครูผู้สอนเพื่อใช้หลักสูตร	8	10.13	14	12.28	22	11.40
ไม่ได้รับการอบรม/ประชุมชี้แจง เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น	30	37.97	40	35.09	70	36.27
ผู้บริหารไม่สนใจและไม่ให้การสนับสนุนในการพัฒนาครูผู้สอน	3	3.80	3	2.63	6	3.11
ได้รับข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุงล่าช้า	15	18.99	27	23.68	42	21.76

จากตาราง 85 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพ ประมาณ 1 ใน 3 ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมตัวในการใช้หลักสูตร คือ ไม่ได้รับการอบรม/ประชุมชี้แจง เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น (ร้อยละ 36.27) รองลงมา คือ ไม่ได้รับการอบรม/ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร (ร้อยละ 27.46) และได้รับข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุงล่าสุด (ร้อยละ 21.76)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณ 1 ใน 3 ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมตัวในการใช้หลักสูตร คือ ไม่ได้รับการอบรม/ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่น (ร้อยละ 37.97 และ 35.09 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ไม่ได้รับการอบรม/ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร (ร้อยละ 29.11 และ 26.32 ตามลำดับ) และได้รับข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรฉบับปรับปรุงล่าสุด (ร้อยละ 18.99 และ 23.68 ตามลำดับ)

ตาราง 86 แสดงปัญหาเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรของครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรวิชาอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดเอกสารหลักสูตร	56	70.89	76	66.67	132	68.39
ไม่ได้รับความสะดวกในการบริการเอกสารหลักสูตร	6	7.59	14	12.28	20	10.36
ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารในการจัดทำเอกสารหลักสูตร	4	5.06	3	2.63	7	3.63
ได้รับเอกสารหลักสูตรล่าช้า	13	16.46	21	18.42	34	17.62

จากตาราง 86 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตร คือ ขาดเอกสารหลักสูตร (ร้อยละ 68.39) รองลงมาคือ ได้รับเอกสารหลักสูตรล่าช้า (ร้อยละ 17.62) และไม่ได้รับความสะดวกในการบริการเอกสารหลักสูตร (ร้อยละ 10.36)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตร คือ ขาดเอกสารหลักสูตร (ร้อยละ 70.89 และ 66.67 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ได้รับเอกสารหลักสูตรล่าช้า (ร้อยละ 16.46 และ 18.42 ตามลำดับ) และไม่ได้รับความสะดวกในการบริการเอกสารหลักสูตร (ร้อยละ 7.59 และ 12.28 ตามลำดับ)

ตาราง 87 แสดงปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดสื่อการเรียนการสอน	36	45.57	57	50.00	93	48.18
ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำสื่อ	3	3.80	10	8.77	13	6.74
ขาดวัสดุอุปกรณ์สำหรับจัดทำสื่อ	8	10.13	19	16.67	27	13.99
ขาดงบประมาณในการจัดทำ/จัดซื้อสื่อ	30	37.97	23	20.18	53	27.46
สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ ส่วนใหญ่มีสภาพชำรุด ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน	2	2.53	3	2.63	5	2.59
ไม่มีปัญหา	-	-	2	1.75	2	1.04

จากตาราง 87 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน คือ ขาดสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 48.18) รองลงมา คือ ขาดงบประมาณในการจัดทำ/จัดซื้อสื่อ (ร้อยละ 27.46) และขาดวัสดุอุปกรณ์สำหรับจัดทำสื่อ (ร้อยละ 13.99)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งขาดสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 45.57) ส่วนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพครึ่งหนึ่งขาดสื่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 50) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ คือ ขาดงบประมาณในการจัดทำ/จัดซื้อสื่อ (ร้อยละ 37.97 และ 20.18 ตามลำดับ) และขาดวัสดุอุปกรณ์สำหรับจัดทำสื่อ (ร้อยละ 10.13 และ 16.67 ตามลำดับ)

ตาราง 88 แสดงปัญหาเกี่ยวกับอาคารสถานที่สำหรับสอนหรือฝึกงานอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับอาคารสถานที่สำหรับสอนหรือฝึกงานอาชีพ	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	6	7.59	8	7.02	14	7.25
สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสม	8	10.13	7	6.14	15	7.77
สถานที่ที่ใช้สอนไม่เหมาะสมกับลักษณะของงานอาชีพที่เลือกสอน	55	69.62	88	77.19	143	74.10
ไม่มีปัญหา	10	12.66	11	9.65	21	10.88

จากตาราง 88 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับอาคารสถานที่สำหรับสอนหรือฝึกงาน คือ สถานที่ที่ใช้สอนไม่เหมาะสมกับลักษณะของงานอาชีพที่เลือกสอน (ร้อยละ 74.10) มีเพียงส่วนน้อยที่สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสม (ร้อยละ 7.77) และขนาดห้องเรียนไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน (ร้อยละ 7.25)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับอาคารสถานที่สำหรับสอนหรือฝึกงาน คือ สถานที่ที่ใช้สอนไม่เหมาะสมกับลักษณะของงานที่เลือกสอน (ร้อยละ 69.62 และ 77.19 ตามลำดับ)

ตาราง 89 แสดงปัญหาเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดแหล่งวิทยากรท้องถิ่น	52	65.82	75	65.79	127	65.80
ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารในการใช้แหล่งวิทยากรในท้องถิ่น	8	10.13	3	2.63	11	5.70
ไม่ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในการใช้แหล่งวิทยากร	7	8.86	4	3.51	11	5.70
ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น	12	15.19	32	28.07	44	22.80

จากตาราง 89 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร คือ ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น (ร้อยละ 65.80) รองลงมา คือ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น (ร้อยละ 22.80) มีเพียงส่วนน้อยขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารในการใช้แหล่งวิทยากรในท้องถิ่น และไม่ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในการใช้แหล่งวิทยากร (ร้อยละ 5.70 เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร คือ ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น (ร้อยละ 65.82 และ 65.79 ตามลำดับ) รองลงมาในโรงเรียนขนาดกลาง คือ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น (ร้อยละ 15.19) และขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารในการใช้แหล่งวิทยากรในท้องถิ่น (ร้อยละ 10.13) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น (ร้อยละ 28.07) และมีเพียงส่วนน้อยไม่ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในการใช้แหล่งวิทยากร (ร้อยละ 3.51)

ตาราง 90 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการได้รับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการได้รับการนิเทศและ ติดตามผล	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับการนิเทศและติดตามผลที่ไม่ตรงตาม						
ต้องการ	27	34.18	31	27.19	58	30.05
ผู้นิเทศขาดการนิเทศและติดตามผลอย่าง						
สม่ำเสมอ	43	54.43	73	64.04	116	60.10
ผู้นิเทศขาดความรู้ความเข้าใจในหลัก						
การนิเทศ	9	11.39	10	8.77	19	9.85

จากตาราง 90 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่
ประสบปัญหาเกี่ยวกับการได้รับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร คือ ผู้นิเทศขาดการนิเทศ
และติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 60.10) รองลงมา คือ ได้รับการนิเทศและติดตามผลที่
ไม่ตรงตามต้องการ (ร้อยละ 30.05) และมีเพียงส่วนน้อยที่ผู้นิเทศขาดความรู้ความเข้าใจใน
หลักการนิเทศ (ร้อยละ 9.85)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพ
ประมาณครึ่งหนึ่งประสบปัญหาผู้นิเทศขาดการนิเทศและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 54.43)
ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาผู้นิเทศขาดการนิเทศและติดตามผล
อย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 64.04) รองลงมา ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ คือ ได้รับ
การนิเทศและติดตามผลที่ไม่ตรงตามต้องการ (ร้อยละ 34.18 และ 27.19 ตามลำดับ) และ
ผู้นิเทศขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศ (ร้อยละ 11.39 และ 8.77 ตามลำดับ)

ตาราง 91 แสดงปัญหาในการเตรียมการสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาในการเตรียมการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เวลาในการเตรียมการสอนไม่เพียงพอ	18	22.78	22	19.30	40	20.73
ขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา	5	6.33	10	8.77	15	7.77
ขาดเอกสารสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม	51	64.56	76	66.67	127	65.80
พื้นฐานวิชาอาชีพของผู้เรียนแตกต่างกันมาก	3	3.80	6	5.26	9	4.66
ไม่มีปัญหา	2	2.53	-	-	2	1.04

จากตาราง 91 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ ประสบปัญหาในการเตรียมการสอน คือ ขาดเอกสารสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม (ร้อยละ 65.80) รองลงมา คือ เวลาในการเตรียมการสอนไม่เพียงพอ (ร้อยละ 20.73) และมีเพียงส่วนน้อย ขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา (ร้อยละ 7.77)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ครูผู้สอน วิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการเตรียมการสอน คือ ขาดเอกสารสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม (ร้อยละ 64.56 และ 66.67 ตามลำดับ) รองลงมา คือ เวลาในการเตรียมการสอนไม่เพียงพอ (ร้อยละ 22.78 และ 19.30 ตามลำดับ) และมีเพียงส่วนน้อยขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา วิชา (ร้อยละ 6.33 และ 8.77 ตามลำดับ)

ตาราง 92 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ	3	3.80	5	4.39	8	4.15
นักเรียนไม่สนใจ	2	2.53	6	5.26	8	4.15
ขาดงบประมาณสนับสนุน	55	69.62	65	57.02	120	62.17
เวลาในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ	15	18.99	35	30.70	50	25.90
ขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน	4	5.06	3	2.63	7	3.63

จากตาราง 92 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ขาดงบประมาณสนับสนุน (ร้อยละ 62.17) รองลงมา คือ เวลาในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ (ร้อยละ 25.90) มีเพียงส่วนน้อยที่ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ และนักเรียนไม่สนใจ (ร้อยละ 4.15 เท่ากัน)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ขาดงบประมาณสนับสนุน (ร้อยละ 69.62) รองลงมา คือ เวลาในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ (ร้อยละ 18.99) และมีเพียงส่วนน้อยขาดความร่วมมือจากบุคลากรภายในโรงเรียน (ร้อยละ 5.06) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนเกินครึ่งหนึ่งขาดงบประมาณสนับสนุน (ร้อยละ 57.02) รองลงมา คือ เวลาในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ (ร้อยละ 30.70) และมีเพียงส่วนน้อยที่นักเรียนไม่สนใจ (ร้อยละ 5.26)

ตาราง 93 แสดงปัญหาเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคนิควิธีสอน	38	48.10	44	38.60	82	42.49
ไม่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน	28	35.44	34	29.82	62	32.12
ขาดแหล่งข้อมูลสำหรับค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน	13	16.46	36	31.58	49	25.39

จากตาราง 93 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน คือ ขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคนิควิธีสอน (ร้อยละ 42.49) รองลงมา คือ ไม่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน (ร้อยละ 32.12) และขาดแหล่งข้อมูลสำหรับค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน (ร้อยละ 25.39)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน คือ ขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคนิควิธีสอน (ร้อยละ 48.10) รองลงมา คือ ไม่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน (ร้อยละ 35.44) และขาดแหล่งข้อมูลสำหรับค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน (ร้อยละ 16.46) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาชีพประมาณ 1 ใน 3 ขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคนิควิธีสอน (ร้อยละ 38.60) รองลงมา คือ ขาดแหล่งข้อมูลสำหรับค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน (ร้อยละ 31.58) และไม่ได้รับการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีสอน (ร้อยละ 29.82)

ตาราง 94 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาอาชีพของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล	23	29.11	43	37.72	66	34.20
ขาดเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล	38	48.10	36	31.58	74	38.34
ไม่มีเวลาในการสร้างเครื่องมือประเมินการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้	15	18.99	22	19.30	37	19.17
ไม่สามารถวัดผลและประเมินผลตามคาบเวลาที่กำหนดไว้	3	3.80	11	9.65	14	7.25
จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องวัดและประเมินผลมีมากเกินไป	-	-	2	1.75	2	1.04

จากตาราง 94 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ครูผู้สอนวิชาอาชีพ ประมาณ 1 ใน 3 ประสบปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน คือ ขาดเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล (ร้อยละ 38.34) รองลงมา คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล (ร้อยละ 34.20) และไม่มีเวลาในการสร้างเครื่องมือประเมินการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 19.17)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน คือ ขาดเครื่องมือที่ใช้ในการ

วัดผลและประเมินผล (ร้อยละ 48.10) รองลงมา คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล (ร้อยละ 29.11) และไม่มีเวลาในการสร้างเครื่องมือประเมินการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 18.99) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูผู้สอนวิชาอาเซียน ประมาณ 1 ใน 3 ขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล (ร้อยละ 37.72) รองลงมา คือ ขาดเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล (ร้อยละ 31.58) และไม่มีเวลาในการสร้างเครื่องมือประเมินการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ (ร้อยละ 19.30)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตาราง 95 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอนวิชาอาชีพของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน	9	24.32	13	28.89	22	26.83
ครูไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนการสอน	-	-	3	6.67	3	3.66
ขาดเอกสารประกอบการจัดทำแผนการสอน	18	48.65	20	44.44	38	46.34
งบประมาณไม่เพียงพอ	7	18.92	6	13.33	13	15.85
จัดทำแผนการสอนไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนดไว้	-	-	3	6.67	3	3.66
ครูไม่ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนการสอน	3	8.11	-	-	3	3.66

จากตาราง 95 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอนวิชาอาชีพ คือ ขาดเอกสารประกอบการจัดทำแผนการสอน (ร้อยละ 46.34) รองลงมา คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน (ร้อยละ 26.83) และงบประมาณไม่เพียงพอ (ร้อยละ 15.85)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอนวิชาอาชีพ คือ ขาดเอกสารประกอบการจัดทำแผนการสอน (ร้อยละ 48.65 และ 44.44 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน (ร้อยละ 24.32 และ 28.89 ตามลำดับ) และงบประมาณไม่เพียงพอ (ร้อยละ 18.92 และ 13.33 ตามลำดับ)

ตาราง 96 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่น จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่น	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูไม่เห็นความสำคัญ	-	-	2	4.44	2	2.44
ครูไม่ทราบวิธีดำเนินการ	1	2.70	1	2.22	2	2.44
ขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ	5	13.51	4	8.89	9	10.98
ขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเอกสาร	18	48.65	17	37.78	35	42.68
ขาดความร่วมมือจากบุคลากรและแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น	-	-	-	-	-	-
ขาดงบประมาณในการดำเนินการ	13	35.14	21	46.67	34	41.46
ขาดความร่วมมือจากครูผู้สอน	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 96 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่น คือ ขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเอกสาร (ร้อยละ 42.68) รองลงมา คือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการ (ร้อยละ 41.46) และขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ (ร้อยละ 10.98)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่น คือ ขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเอกสาร (ร้อยละ 48.65) รองลงมา คือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการ (ร้อยละ 35.14) และขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ (ร้อยละ 13.51) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาขาดงบประมาณในการดำเนินการ (ร้อยละ 46.67) รองลงมา คือ ขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเอกสาร (ร้อยละ 37.78) และมีเพียงส่วนน้อยขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ (ร้อยละ 8.89)

ตาราง 97 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมครูผู้สอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีผู้รับผิดชอบดำเนินการ	4	10.81	6	13.33	10	12.19
งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ	27	72.97	18	40.00	45	54.88
ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ	-	-	2	4.44	2	2.44
ครูไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของตน	4	10.81	3	6.67	7	8.54
ขาดครูที่มีวุฒิทางการศึกษาวิชาอาชีพ	2	5.41	16	35.56	18	21.95

จากตาราง 97 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมครูผู้สอนวิชาอาชีพ คือ งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ (ร้อยละ 54.88) รองลงมา คือ ขาดครูที่มีวุฒิทางการศึกษาวิชาอาชีพ (ร้อยละ 21.95) และไม่มีผู้รับผิดชอบดำเนินการ (ร้อยละ 12.19)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมครูผู้สอนวิชาอาชีพ คือ งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ (ร้อยละ 72.97) มีเพียงส่วนน้อยไม่มีผู้รับผิดชอบดำเนินการ และครูไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของตน (ร้อยละ 10.81 เท่ากัน) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาทางงบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ (ร้อยละ 40) รองลงมา คือ ขาดครูที่มีวุฒิทางการศึกษาวิชาอาชีพ (ร้อยละ 35.56) และไม่มีผู้รับผิดชอบดำเนินการ (ร้อยละ 13.33)

ตาราง 98 แสดงปัญหาเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตร	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เอกสารหลักสูตรมีไม่เพียงพอ	19	51.35	26	57.78	45
ได้รับเอกสารหลักสูตรล่าช้า	5	13.51	13	28.89	18	21.95
ขาดงบประมาณในการดำเนินการ	11	29.73	6	13.33	17	20.73
ไม่มีปัญหา	2	5.41	-	-	2	2.44

จากตาราง 98 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรวิชาอาชีพ คือ เอกสารหลักสูตรมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 54.88) รองลงมา คือ ได้รับเอกสารหลักสูตรล่าช้า (ร้อยละ 21.95) และขาดงบประมาณในการดำเนินการ (ร้อยละ 20.73)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารประมาณครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรวิชาอาชีพ คือ เอกสารหลักสูตรมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 51.35) รองลงมา คือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการ (ร้อยละ 29.73) และได้รับเอกสารหลักสูตรล่าช้า (ร้อยละ 13.51) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเอกสารหลักสูตรมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 57.78) รองลงมา คือ ได้รับเอกสารหลักสูตรล่าช้า (ร้อยละ 28.89) และขาดงบประมาณในการดำเนินการ (ร้อยละ 13.33)

ตาราง 99 แสดงปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ	17	45.95	30	66.67	47
เวลาในการจัดเตรียมไม่เพียงพอ	1	2.70	-	-	1	1.22
ครูขาดความรู้ ความชำนาญในการจัดทำ	5	13.51	6	13.33	11	13.41
ขาดวัสดุ อุปกรณ์สำหรับจัดทำ	4	10.81	-	-	4	4.88
สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ	10	27.03	9	20.00	19	23.17

จากตาราง 99 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพ คือ งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ (ร้อยละ 57.32) รองลงมา คือ สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 23.17) และครูขาดความรู้ ความชำนาญในการจัดทำ (ร้อยละ 13.41)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารเกือบครึ่งหนึ่งประสบปัญหาเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนวิชาอาชีพ คือ งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ (ร้อยละ 45.95) รองลงมา คือ สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 27.03) และครูขาดความรู้ความชำนาญในการจัดทำ (ร้อยละ 13.51) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ (ร้อยละ 66.67) รองลงมา คือ สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ (ร้อยละ 20) และครูขาดความรู้ความชำนาญในการจัดทำ (ร้อยละ 13.33)

ตาราง 100 แสดงปัญหาเกี่ยวกับอาคารสถานที่สำหรับสอนหรือฝึกงานอาชีพ จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับอาคารสถานที่สำหรับสอน หรือฝึกงาน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนห้องเรียน ไม่เพียงพอกับจำนวน นักเรียน	3	8.11	3	6.67	6	7.32
ไม่มีสถานฝึกงานอาชีพ ใกล้โรงเรียน	2	5.41	2	4.44	4	4.88
สถานฝึกงานอาชีพ ไม่ให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน	-	-	-	-	-	-
ขาดงบประมาณ ในการดำเนินการ	9	24.32	10	22.22	19	23.17
ขาดสถานที่/ห้อง เฉพาะสำหรับฝึกงานอาชีพ ในโรงเรียน	23	62.16	30	66.67	53	64.63

จากตาราง 100 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับอาคารสถานที่สำหรับสอนหรือฝึกงาน คือ ขาดสถานที่/ห้อง เฉพาะสำหรับฝึกงานอาชีพในโรงเรียน (ร้อยละ 64.63) รองลงมา คือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการ (ร้อยละ 23.17) และมีเพียงส่วนน้อยจำนวนห้องเรียน ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน (ร้อยละ 7.32)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับอาคารสถานที่สำหรับสอนหรือฝึกงาน คือ ขาดสถานที่/ห้อง เฉพาะสำหรับฝึกงานอาชีพในโรงเรียน (ร้อยละ 62.16 และ 66.67 ตามลำดับ) รองลงมา คือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการ (ร้อยละ 24.32 และ 22.22 ตามลำดับ) และมีเพียงส่วนน้อยจำนวนห้องเรียน ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน (ร้อยละ 8.11 และ 6.67 ตามลำดับ)

ตาราง 101 แสดงปัญหาเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น	27	72.97	40	88.89	67	81.71
ขาดข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น	2	5.41	-	-	2	2.44
ขาดการสนับสนุนจากชุมชนในการใช้แหล่งวิทยากร	3	8.11	1	2.22	4	4.88
ครูไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญของการใช้แหล่งวิทยากร	5	13.51	4	8.89	9	10.97

จากตาราง 101 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร คือ ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น (ร้อยละ 81.71) มีเพียงส่วนน้อยที่ครูไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญของการใช้แหล่งวิทยากร (ร้อยละ 10.97) และขาดการสนับสนุนจากชุมชนในการใช้แหล่งวิทยากร (ร้อยละ 4.88)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับแหล่งวิทยากร คือ ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น (ร้อยละ 72.97 และ 88.89 ตามลำดับ) มีเพียงส่วนน้อยที่ครูไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญของการใช้แหล่งวิทยากร (ร้อยละ 13.51 และ 8.89 ตามลำดับ) และขาดการสนับสนุนจากชุมชนในการใช้แหล่งวิทยากร (ร้อยละ 8.11 และ 2.22 ตามลำดับ)

ตาราง 102 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลการ ใช้หลักสูตร	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเวลาในการนิเทศและติดตามผล	3	8.11	3	6.67	6	7.32
ขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศ และติดตามผล	5	13.51	2	4.44	7	8.54
ไม่สามารถนิเทศและติดตามผลอย่าง สม่ำเสมอ	19	51.35	30	66.67	49	59.75
ขาดเครื่องมือในการนิเทศและติดตามผล	10	27.03	9	20.00	19	23.17
ไม่มีปัญหา	-	-	1	2.22	1	1.22

จากตาราง 102 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารเกินครึ่งหนึ่งประสบ
ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ คือ ไม่สามารถนิเทศและติดตาม
ผลอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 59.75) รองลงมา คือ ขาดเครื่องมือในการนิเทศและติดตามผล
(ร้อยละ 23.17) และมีเพียงส่วนน้อยขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศและติดตามผล
(ร้อยละ 8.54)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารประมาณครึ่งหนึ่ง
ประสบปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ คือ ไม่สามารถนิเทศและ
ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 51.35) รองลงมา คือ ขาดเครื่องมือในการนิเทศและ
ติดตามผล (ร้อยละ 27.03) และขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศและติดตามผล (ร้อยละ
13.51) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่ไม่สามารถนิเทศและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ
66.67) รองลงมาคือ ขาดเครื่องมือในการนิเทศและติดตามผล (ร้อยละ 20) และมีเพียง
ส่วนน้อยไม่มีเวลาในการนิเทศและติดตามผล (ร้อยละ 6.67)

ตาราง 103 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ครูไม่เข้าใจหลักสูตรวิชาอาชีพดีพอ	13	35.14	12	26.67	25
ครูไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน	10	27.03	7	15.56	17	20.73
ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ	8	21.62	19	42.22	27	32.93
ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการเรียน	1	2.70	1	2.22	2	2.44
ครูขาดความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล	4	10.81	5	11.11	9	10.97
ครูขาดความรู้ทางวิชาชีพที่สอน	1	2.70	-	-	1	1.22
ครูรับภาระงานอื่นหลายอย่างทำให้สอนได้ไม่เต็มที่	-	-	1	2.22	1	1.22

จากตาราง 103 แสดงให้เห็นว่า ในโรงเรียนทุกขนาด ผู้บริหารประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในลักษณะต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้ คือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ (ร้อยละ 32.93) ครูไม่เข้าใจหลักสูตรวิชาอาชีพดีพอ (ร้อยละ 30.49) และครูไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 20.73)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนขนาดกลาง ผู้บริหารประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเรียงตามลำดับดังนี้ คือ ครูไม่เข้าใจหลักสูตรวิชาอาชีพดีพอ (ร้อยละ 35.14) ครูไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 27.03) และครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ (ร้อยละ 21.62) ในโรงเรียนขนาดใหญ่ประสบปัญหาเรียงตามลำดับดังนี้ คือครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ (ร้อยละ 42.22) ครูไม่เข้าใจหลักสูตรวิชาอาชีพดีพอ (ร้อยละ 26.67) และครูไม่สามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน (ร้อยละ 15.56)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4. ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ

ครูผู้สอนวิชาอาชีพและผู้บริหาร ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพในแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

1. กรมวิชาการควรจัดทำแผนการสอนหลัก ซึ่งมีลักษณะเป็นกลาง ใช้ในระดับประเทศ แล้วให้ท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางและปรับปรุงให้สอดคล้องกับท้องถิ่น หากจัดทำในระดับประเทศไม่ได้ ให้จัดทำในระดับจังหวัด
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำแผนการสอนสำเร็จรูปที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ทักษะกระบวนการ 9 ประการ และกระบวนการต่าง ๆ ให้ครูผู้สอนนำไปใช้ได้เลย หรือนำไปประยุกต์ใช้
3. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือกลุ่มโรงเรียน ควรร่วมมือกันกำหนดแนวทางการจัดทำแผนการสอนในแต่ละภาคเรียนให้เหมือนกัน โดยพิจารณาสภาพของท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ และควรจัดทำแผนการสอนให้เป็นแนวเดียวกัน แล้วให้ครูผู้สอนนำไปปรับปรุงเพียงบางจุดเท่านั้น
4. ควรจัดให้ครูผู้สอนวิชาอาชีพประชุมปฏิบัติการวางแผนและจัดทำแผนการสอนร่วมกันในระดับกลุ่มโรงเรียน หรืออำเภอ
5. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือกลุ่มโรงเรียน ควรจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นแนวเดียวกัน
6. ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ มาจัดทำแผนการสอนร่วมกับครูผู้สอนในโรงเรียน หรือกลุ่มโรงเรียน

ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตร

1. ควรจัดอบรมผู้บริหารและครูผู้สอน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ นอกจากนี้ควรจัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างครูผู้สอนวิชาอาชีพ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2. ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่ครูผู้สอน
3. ควรจัดส่งครูเข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้นเกี่ยวกับวิชาอาชีพ เพื่อให้สามารถนำมาสอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดส่งวิทยากรที่มีความชำนาญในงานอาชีพต่าง ๆ มาอบรมครูผู้สอนเป็นระยะ
5. โรงเรียนควรจัดครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษา หรือความชำนาญในงานอาชีพต่าง ๆ ให้ตรงกับวิชาที่เปิดสอน นอกจากนี้ทางราชการควรบรรจุแต่งตั้งครูที่มีวุฒิการศึกษาวิชาอาชีพให้แก่โรงเรียน
6. ควรจัดให้มีผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น
7. โรงเรียนควรจัดให้มีเอกสารหลักสูตร หนังสือ และเอกสารเกี่ยวกับวิชาอาชีพไว้ให้ครูศึกษาค้นคว้าและใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ครบถ้วนและมีจำนวนเพียงพอ
8. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำแนวการสอน หรือคู่มือการสอนวิชาอาชีพให้เป็นแนวทางเดียวกันโดยจัดทำทุกรายวิชา
9. ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนในระดับกลุ่มโรงเรียน หรืออำเภอ
10. กลุ่มโรงเรียนควรจัดทำสื่อต้นแบบไว้ให้ครูใช้เป็นตัวอย่างในการจัดทำ และควรมีวิทยากรประจำกลุ่มโรงเรียนคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อแก่ครูผู้สอน
11. โรงเรียนควรจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ให้ครบและเพียงพอแก่ความต้องการของครูผู้สอน และควรจัดทำสื่อการเรียนการสอนสำเร็จรูป โดยสำรวจความต้องการของครูผู้สอน และเริ่มจัดทำจากสื่อที่มีความต้องการมากก่อน
12. ควรจัดให้มีสถานที่สำหรับฝึกงานที่เหมาะสมเป็นสัดส่วน อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีและมีเพียงพอ

13. โรงเรียนควรจัดให้มีงบประมาณสำหรับนักเรียน ไปศึกษาออกสถานที่ และจ้างวิทยากรในท้องถิ่นมาสอน

14. ควรจ้างหรือเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนวิชาอาชีพของโรงเรียน

15. ควรจัดให้มีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น ไว้ให้ครูผู้สอนศึกษาค้นคว้า

16. ผู้บริหารหรือผู้แทน ควรมีการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
2. ควรจัดประชุมปฏิบัติการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล
3. ควรจัดให้มีแบบทดสอบจุดประสงค์การเรียนรู้ให้โรงเรียนในกลุ่มใช้เป็นแนวเดียวกัน
4. ควรจัดให้มีตัวอย่างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้แก่ครูผู้สอน

5. เสนอแนวทางการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยจะขอเสนอแนวทางการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพ ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน การนำเสนอแนวทางครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบตามแนวโมเดลสปาย (SPIE Model) ของ อานาจ จันทร์ปั้น (2532, หน้า 23-25, 111-118) ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้สูง สำหรับการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนได้อย่างแท้จริง ดังรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) เป็นภารกิจเบื้องต้นในการนำหลักสูตรไปใช้ โดยผู้ใช้หลักสูตรจะต้องศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ และทรัพยากร โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด กลุ่มโรงเรียน โรงเรียน เอกสารหลักสูตร ฯลฯ

1.2 สภาพแวดล้อมของท้องถิ่น ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากร อาชีพ ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น แหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพ อีสาระในท้องถิ่น ฯลฯ

1.3 สภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ อาชีพ การให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ความคาดหวังและความต้องการของผู้ปกครอง ฯลฯ

1.4 สภาพของนักเรียน ได้แก่ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของนักเรียน จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ ฯลฯ

1.5 สภาพของครูผู้สอน ได้แก่ จำนวนครู วุฒิการศึกษา วิชาเอก วิชาโท ความถนัด หรือความสามารถพิเศษ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ปัญหา และความต้องการของครูผู้สอน ฯลฯ

1.6 อาคารสถานที่ ได้แก่ จำนวน ความเหมาะสม เพียงพอ ประโยชน์ใช้สอย ปัญหาและความต้องการเพิ่มขึ้น การสรรหาและการให้บริการ ฯลฯ

1.7 งบประมาณ ได้แก่ แหล่งที่มา ความเหมาะสม เพียงพอ และการจัดสรร ฯลฯ

1.8 วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ แหล่งที่ได้มา สภาพที่มีอยู่ ความเหมาะสม เพียงพอ การจัดหา จัดสรร และการบริการ ฯลฯ

ข้อมูลทุกด้านดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนจะต้องศึกษาวิเคราะห์และเก็บรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ สามารถนำไปใช้ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

2. การวางแผน (Planning) เมื่อได้ทำการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ แล้ว ขั้นตอนต่อไปของการดำเนินงาน คือ การวางแผน โดยนำผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้ประกอบในการกำหนดแนวทางและจัดทำแผนงาน/โครงการใช้หลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และข้อจำกัดต่าง ๆ ของโรงเรียน ดังต่อไปนี้ คือ

2.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ซึ่งประสบปัญหาครุศาสตร์ความรู้ความเข้าใจในการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนการสอน อันได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลนั้น ผู้บริหารในฐานะผู้บริหารการใช้หลักสูตรของโรงเรียน ควรดำเนินการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดทำแผนการสอนให้แก่ครูผู้สอน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เช่น การประชุมชี้แจง การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการแจกเอกสารให้ครุศึกษาด้วยตนเอง เป็นต้น นอกจากนี้เพื่อลดปัญหาในการจัดทำแผนการสอน โรงเรียนอาจดำเนินการดังนี้ คือ ในกรณีที่มีครูผู้สอนวิชาอาชีพจำนวนมาก อาจมอบหมายให้จัดทำแผนการสอนร่วมกันในระดับโรงเรียน แต่ในกรณีที่มีครูผู้สอนวิชาอาชีพจำนวนน้อย อาจมอบหมายให้จัดทำแผนการสอนร่วมกันในระดับกลุ่มโรงเรียน ซึ่งจะทำให้แผนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากครูแต่ละโรงเรียนได้มีโอกาสอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันและในการจัดทำแผนการสอน ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ อย่างเพียงพอทั้งในด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร และบุคลากร รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงาน สถานประกอบการ สถานฝึกอาชีพในท้องถิ่นทั้งของภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนการสอนของครู หรืออาจเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้และจัดทำแผนการสอนร่วมกับครูผู้สอน ตลอดจนคอยช่วยเหลือแนะนำและให้คำปรึกษาในการจัดทำแผนการสอนแก่ครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด

2.2 การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตร ด้านการเตรียมบุคลากร ซึ่งประสบปัญหาครุผู้สอนไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดประชุมชี้แจง และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ครูผู้สอนเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง นอกจากนี้ควรจัดหาเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับใช้ในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นไว้ให้ครูผู้สอนอย่างเพียงพอ การบริการเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ซึ่งประสบปัญหาขาดเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผนและดำเนินการจัดหางบประมาณสำหรับจัดทำ/จัดซื้อเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเพิ่มนอกเหนือจากงบประมาณในส่วน

ที่ได้รับจัดสรรจากทางราชการ เช่น จัดกิจกรรมชุมนุมศิษย์เก่า ขอบริจาค เป็นต้น นอกจากนี้ควรจัดเตรียมเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอนไว้ให้พร้อม โดยจัดทำ จัดซื้อหรือขอบริจาคจากบริษัท ห้างร้าน หรือหน่วยงานต่างๆ จากทั้งภาครัฐและ เอกชน

การบริหารอาคารสถานที่และแหล่งวิทยาการ ซึ่งประสบปัญหาอาคารสถานที่ที่ใช้สอนไม่เหมาะสมและขาดสถานที่/ห้อง เฉพาะสำหรับฝึกงานในโรงเรียน รวมทั้งขาดแหล่งวิทยาการท้องถิ่นนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีการสำรวจความพร้อมของอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนและห้องพิเศษต่าง ๆ รวมทั้งสถานที่อื่น ๆ ภายในบริเวณโรงเรียน เช่น ที่ดิน แหล่งน้ำ สำหรับการทำการเกษตร เป็นต้น เพื่อวางแผนปรับปรุงและใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้โรงเรียนควรมีการประสานกับชุมชนที่เป็นแหล่งวิทยาการ เช่น โรงเรียนสารพัดช่าง หน่วยงานอาชีพเคลื่อนที่ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์ฝึกวิชาอาชีพของกรมอาชีวศึกษา และภูมิปัญญาชาวบ้าน รวมทั้งสถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น เช่น โรงงาน ไร่นา ฟาร์มต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ และขอความร่วมมือในการใช้เป็นสถานที่สำหรับสอนและฝึกงานอาชีพ เพื่อช่วยลดปัญหาการขาดอาคารสถานที่และแหล่งวิทยาการในโรงเรียน

การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ซึ่งประสบปัญหาไม่สามารถนิเทศและติดตามผลได้อย่างสม่ำเสมอ และตรงตามความต้องการของครูผู้สอนนั้น เพื่อให้สามารถนิเทศและติดตามผลได้อย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้นิเทศและติดตามผล หรือมีส่วนร่วมในการนิเทศและติดตามผล สำหรับวิธีการนิเทศและติดตามผลควรรู้ใช้วิธีการต่างๆ อย่างหลากหลายโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการนิเทศและติดตามผลแต่ละครั้ง นอกจากนี้ผู้บริหารควรจัดให้มีการนิเทศอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการร่วมกันกับครูผู้สอน จากนั้นจึงวางแผน ดำเนินการนิเทศ และประเมินผล ซึ่งจะทำให้การนิเทศและติดตามผลตรงตามความต้องการของครูผู้สอน

2.3 การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ซึ่งประสบปัญหาครูขาดเครื่องมือและขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลนั้น ผู้บริหารควรมีการประสานกับกลุ่มโรงเรียนในการจัดอบรมปฏิบัติการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล

3. การดำเนินงาน (Implementation) เป็นขั้นตอนของการปฏิบัติงานตามแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 2 ประเภท ดังนี้

3.1 การเตรียมดำเนินการ เป็นการเตรียมปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนที่จะปฏิบัติ สิ่งที่จะต้องดำเนินการในขั้นตอนนี้ คือ

1. การประชุมบุคลากรในโรงเรียน เพื่อชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ของการดำเนินงาน
2. การสร้างความตระหนักและสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรด้วยวิธีการต่าง ๆ
3. การมอบหมายสั่งการ และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
4. การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของ โครงการแต่ละโครงการ
5. การชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรและแหล่งที่มาของงบประมาณดังกล่าว
6. การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และแหล่งวิทยากรทั้งภายในโรงเรียนและในท้องถิ่น
7. การกำหนดหลักการและแนวปฏิบัติในการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ

3.2 การดำเนินการ สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงในขั้นตอนนี้คือ

1. การประสานงาน และการให้ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน
2. การประชุมปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขปัญหาค้นหาที่ที่เกิดปัญหา
3. การติดตาม ช่วยเหลือ นิเทศ แก้ปัญหา พัฒนางาน สร้างขวัญและกำลังใจในระหว่างดำเนินการ
4. การพัฒนาสมรรถภาพของผู้รับผิดชอบหรือคณะทำงาน

4. การประเมินแผนงาน/โครงการ (Evaluation) โรงเรียนจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอตลอดปีการศึกษา โดยดำเนินการเป็นระบบ ทั้งก่อนการปฏิบัติงาน ระหว่างปฏิบัติงาน เมื่อพบปัญหา อุปสรรค ควรหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง และประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานที่กำหนดไว้เป็นเป้าหมาย โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน โดยใช้แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน การศึกษาเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง การสอบถาม/สัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการสอน เป็นต้น